

New
Direction

DEMOGRAFICKÉ ZMĚNY V USA A JEJICH VLIV NA EURO-AMERICKÉ VZTAHY

VÁCLAV OPATRNÝ

newdirection.online

[@europeanreform](https://twitter.com/europeanreform)

[@europeanreform](https://www.instagram.com/europeanreform)

[NDeuropeanreform](https://www.facebook.com/NDeuropeanreform)

contact@europeanreform.org

New Direction

Founded by Margaret Thatcher in 2009 as the intellectual hub of European Conservatism, New Direction has established academic networks across Europe and research partnerships throughout the world.

New Direction is registered in Belgium as a not-for-profit organisation and is partly funded by the European Parliament.
REGISTERED OFFICE: Rue du Trône, 4, 1000 Brussels, Belgium. **EXECUTIVE DIRECTOR:** Naweed Khan.

The European Parliament and New Direction assume no responsibility for the opinions expressed in this publication. Sole liability rests with the author.

Václav Opatrný

Vystudoval Teritoriální studia na Karlově univerzitě a Bezpečnostní studia na vysoké škole CEVRO Institut. Pracuje pro Ministerstvo obrany České republiky a působí jako bezpečnostně-politický komentátor. Zabývá se opomíjenými oblastmi bezpečnostní problematiky, otázkami vyzbrojování a rolí armády v současném světě.

	EXECUTIVE SUMMARY	7
	ÚVOD	9
1	DEMOGRAFICKÉ SLOŽENÍ AMERICKÉ SPOLEČNOSTI A VOLEBNÍ PREFERENCE	13
1.1	Statistiky a demografické prognózy americké populace	13
1.2	Volební výsledky prezidentských voleb podle jednotlivých etnik	15
1.2.1	Volby 1992 – Bill Clinton a George Bush starší	15
1.2.2	Volby 1996 – Bill Clinton a Bob Dole	16
1.2.3	Volby 2000 – George Bush mladší a Al Gore	17
1.2.4	Volby 2004 – George Bush mladší a John Kerry	17
1.2.5	Volby 2008 – Barack Obama a John McCain	18
1.2.6	Volby 2012 – Barack Obama a Mitt Romney	19
1.2.7	Volby 2016 – Donald Trump a Hillary Clintonová	20
1.2.8	Volby 2020 – Joe Biden a Donald Trump	21
2	PROBLÉMY A TRENDY V POLITICKÉM SMÝŠLENÍ NEBĚLOŠKÝCH ETNIK	23
2.1	Charakteristika politických stran	23
2.2	Afroameričané	24
2.3	Hispánci	24
2.4	Asiaté	25
3	DŮSLEDKY MOŽNÝCH POLITICKÝCH ZMĚN	27
3.1	Politické a mocenské změny	27
3.2	Euroatlantické vazby v kontextu ruské hrozby	28
4	ZÁVĚR	31
5	POUŽITÉ ZDROJE	35
6	POJMOSLOVÍ	38

EXECUTIVE SUMMARY

- Ve Spojených státech amerických probíhají demografické změny, které mohou mít přímý vliv na podobu americké zahraniční politiky, a tedy i na podobu euro-amerických vztahů a mezinárodní politiky vůbec.
- Po celou historii Spojených států byli majoritní skupinou obyvatel nehispanští běloši. Ve druhé polovině 20. století však ubývá migrace z Evropy, a naopak nabývá na intenzitě z ostatních částí světa, zejména z prostoru východní a jihovýchodní Asie a latinsko-amerických zemí.
- Demografické změny v etnické skladbě americké společnosti jsou dlouhodobé. Čísla a statistiky ukazují, že ve všech prognózách a scénářích bude bílé nehispanické obyvatelstvo v americké společnosti svůj podíl celkově snižovat.
- Při naplnění nejpravděpodobnějšího scénáře bude bílá nehispanická část populace čítat v roce 2060 zhruba 44 % v celkové etnické skladbě americké společnosti, běloši se tedy v zemi stanou poprvé od založení Spojených států menšinou.
- Etnické menšiny volí odlišněji než bělošská část populace. Z výsledků exit pollů amerických prezidentských voleb, počínaje rokem 1992, vyplývá, že demografická změna se mj. projeví ve Spojených státech na politicko-mocenském rozložení sil.
- Prakticky ve všech volbách u sledovaných etnických menšin Hispánců, Afroameričanů a Asiatů výrazně dominovala preference kandidátů Demokratické strany. Naopak bělošské nehispanické etnikum hlavovalo daleko vyrovnaněji, trendem u něho byl mírnější příklon ke kandidátům Republikánské strany.
- Ideově s trendy v jejich názorech a postojích nejvíce koresponduje progresivní liberálně-levicový proud Demokratické strany.
- Na základě výroků a postojů vybraných zástupců nejbližšího ideového směru konkrétní politické strany lze odvodit, jakým směrem by se americká zahraniční politika mohla v oblasti euro-amerického spojení v kontextu ruské hrozby vydat, pokud se naplní předpoklad posilování Demokratů.
- V postojích k zahraniční politice lze jmenovat několik aspektů, kterými se Demokráté vyznačují. Zastávají poměrně jednotně názor, že nejlepší a nejefektivnější zahraniční politika má být vedena skrze diplomacii, mezinárodní organizace a nejlépe multilaterální formou za koordinace s dalšími státy světa. Odmítají používat americkou armádu i jen jako odstrašující sílu, snížili by často významně prostředky vynakládané na ozbrojené síly a omezili americké vojenské působení ve světě.
- V oblasti vztahů s Ruskem se jejich požadavky významně liší, od zásadního přitvrzení v souvislosti se zamrzlým konfliktem na Ukrajině po pacifismus a zpochybňování rozšiřování NATO.
- Reálnou možností jsou rozsáhlé změny priorit americké zahraniční politiky. Upozadění euro-amerického spojení by přitom pro Evropu mohlo mít dramatické následky. Namísto soustředění na Evropu se dá očekávat, že USA přesměrují pozornost i zdroje k problémům latinsko-amerických států a jejich obyvatel.
- Bude tedy i na ostatních státech, jak zareagují a zda se připraví na takovouto bezprecedentní změnu zahraničně-politického kurzu USA.

ÚVOD

Tato studie se zabývá demografickou proměnou Spojených států amerických a jejím vlivem na budoucí zahraničněpolitické směřování USA. Spojené státy vznikly jako země imigrantů. Po většinu historického vývoje do nich přicházeli především lidé z evropských států, což určitým způsobem determinovalo, jakým směrem a jak se budou USA orientovat a vyvíjet. Ve druhé polovině 20. století se trend v demografické skladbě nově příchozích imigrantů začíná měnit. Ubývá přistěhovalců z evropských zemí a vzrůstá podíl příchozích z ostatních částí světa, především pak z Latinské Ameriky. Bílá majorita původem z Evropy tak začíná zmenšovat svůj podíl a s pokračujícím trendem je patrné, že nakonec se v zemi stane menšinou. Proměna demografické skladby se neobejde bez celospolečenských změn, ovlivní celou škálu sociálních, kulturních, ekonomických, ale dost možná i politických dimenzí státu.

U řady zemí by toto možná nebudilo tolik pozornosti, ale Spojené státy navzdory narůstající globální mocenské multipolaritě nadále zůstávají světovým hegemonem. Amerika stále určuje globální pravidla mocenské hry a její ekonomická a vojenská síla předurčuje, že tomu hned tak nebude zcela jinak. Vnitřní změny Spojených států ale mohou silně ovlivnit vnímání jednotlivých problémů ve světě, stejně tak jako míru pozornosti, kterou Spojené státy dílčím částem světa věnují. To je pro Evropu, která je na amerických bezpečnostních garancích životně závislá, zcela zásadní a podstatná informace.

Historické precedenty nám ukazují, že americká (ne) angažovanost v Evropě měla často zcela zásadní vliv na dění na Starém kontinentě, ale i ve světě. Zapojení USA do první světové války během pár měsíců rozhodlo o dalším mocenském rozložení sil ve světě.

Meziválečné období americké politiky izolacionismu pak umožnilo nástup fašismu a nacismu a jeho ovládnutí téměř celé Evropy. Opakování stejného scénáře po druhé světové válce s ruským bolševismem se podařilo zabránit právě díky americké hospodářské pomoci a zejména trvalému rozmístění amerických vojenských sil v západní Evropě. I proto je tedy důležité bedlivě sledovat a případně reagovat na možnou vnitrosociální, a tím pádem i politickou proměnu uvnitř USA, která by indikovala možnou změnu či přehodnocení přístupu k Evropě a euroatlantickému spolenectví jako takovému. Stejně tak díky zmiňované narůstající multipolaritě, kdy řada dosud regionálních mocností začíná usilovat o globální velmocenskou pozici, bude podoba americké zahraniční politiky, která tomuto zřejmě nezastavitelnému fenoménu bude nucena čelit v nadcházejících desetiletích, klíčová.

Změna demografického složení společnosti ovlivní logicky i podobu elektorátu. Současné etnické menšiny ve Spojených státech historicky vycházejí z odlišných prostředí než z evropských států, navíc jsou často v USA nedlouho generačně zakotvené, a tudíž integrované, a pravděpodobně nazírají na stát a společnost jinak, považují za důležité odlišné otázky a mají jiné druhy problémů než dosavadní majorita. To by se mělo projevit i v politických preferencích. Dlouhodobě to tak může nastavit trend, ovlivňovat samotné volby, ale i politické programy stran, které budou bojovat o hlasy jednotlivých etnických skupin.

Studie se zabývá jak samotnými etnickými menšinami, tak volbami, tedy empirickými daty toho, jak konkrétně která menšina volí. Na jejich základě analyzuje trendy a tendence v politických preferencích dosavadních menšin, tedy to, zda se kloní spíše k Republikánské, či Demokratické straně, dvěma dominantním politickým

stranám v americkém většinovém systému, a případně jaká témata pro ně hrála a hrají při volbě klíčovou roli. Preference jedné nebo druhé strany a konkrétní tendence v názorech nebílého amerického elektorátu lze následně promítnout do možné budoucí podoby americké zahraniční politiky vůči euro-americkému spolenectví v kontextu ruské hrozby.

CÍLE A METODOLOGIE

Při posouzení a analýze tendencí v politickém smýšlení nebílé části americké společnosti vycházím z výsledků amerických prezidentských voleb, počínaje rokem 1992, tedy volbou Billa Clintona. Rok 1992 platí za určitý předěl, kdy se Spojené státy po rozpadu Východního bloku stávají jasným globálním hegemonem a získávají na globální dění jednoznačně dominantní vliv. Stejně tak po porážce úhlavního nepřítele došlo po dlouhé době k zásadnímu přehodnocení stávajících zažitých vojensko-bezpečnostních priorit a zájmů. Spojené státy i svět jako celek začaly čelit novým problémům a hrozbám digitalizujícího se, stále více se globalizujícího a dynamicky se měnícího mezinárodního prostředí.

Volby ve Spojených státech jsou ovšem klasicky tajné. Žádné oficiální statistiky americké úřady pochopitelně, natož na základě etnicity, nevedou. Moje analýza proto využívá dat z poměrně vypovídajících a podrobných exit pollů, z jejichž empirických dat vyplyne, ke které ze dvou stran má nebílý elektorát větší tendence se uchýlovat (kandidáti třetích stran a nezávislí nejsou předmětem zkoumání). Na základě zjištěných dat z volebních exit pollů a z odborné literatury věnující se problematice etnických menšin a jejich vlivu na socio-politické otázky státu i společnosti vykreslím zásadní skutečnosti a poznatky o trendech v politickém smýšlení dosavadních etnických menšin. Na základě těchto poznatků vyberu čelní představitele strany, která má mezi nebílými voliči největší podporu a nejvíce koresponduje s jejich postoji, a rozeberu a vztáhnou jejich názory na problematiku Ruska a euroatlantických vztahů. Výběr jednotlivých představitelů zdůvodním až na základě zjištěných skutečností z exit pollů.

V rámci samotné problematiky možné budoucí zahraniční politiky USA v kontextu ruské hrozby se budu soustředit především na otázku dodržení spojeneckých závazků vyplývajících z článku 5 Washingtonské smlouvy NATO vůči evropským spojencům v případě napadení ze strany Moskvy. Z obsahu výroků či konkrétních politických kroků nastíním základní

body a trendy, jak by se díky demografické proměně společnosti trvaleji prosazený konkrétní ideový proud v americké politice vůči Evropě pravděpodobně projevil.

Výzkumné otázky tedy budou znít: Volí dosavadní etnické menšiny v USA odlišně než majorita evropského původu? Pokud ano, kterou ze dvou dominantních stran spíše upřednostňují a který názorový proud je jim případně v nich nejbližší? Jak by dlouhodobé mocenské prosazení této politické strany a ideového proudu poznamenalo podobu a směřování americké zahraniční politiky vůči evropským spojencům v NATO v souvislosti s narůstajícími mocenskými ambicemi Ruska?

Vzhledem k charakteru položených otázek a zkoumaných skutečností využiju metody kvalitativního výzkumu, jehož základním cílem je porozumět sociální situaci, o které pak na základě vyvozených faktů a skutečností lze vytvářet teorie. V práci se rovněž snažím shrnout trendy, nikoli generalizovaná fakta, která by paušálně předpovídala určitý typ chování, ale zároveň je celá práce pevně ukotvena v sebraných datech a faktech. Z hlediska formy kvalitativního výzkumu jde o koncept případové studie, která se intenzivně zabývá fenoménem demografické proměny společnosti a jejím možným vlivem na konkrétní politické otázky, a to v reálném kontextu.

ZHODNOCENÍ ZDROJŮ

Studie bude pracovat s knižními, ale zejména s online zdroji. Zcela zásadní jsou pro výzkum data a čísla amerického statistického úřadu, tedy *United States Census Bureau*. Ten dlouhodobě sbírá a vyhodnocuje demografické ukazatele populace Spojených států, vedle současných a historických dat rovněž vydává projekce vývoje obyvatelstva do budoucnosti včetně etnické skladby společnosti. Americký statistický úřad bude tedy klíčový zdroj pro celou další práci.

Dalším zásadním zdrojem, bez kterého by práce nebyla možná, je zdroj exit pollů. Data čerpám z webových stránek *The Roper Center for Public Opinion Research* zabývající se průzkumem veřejného mínění. Organizace působí v rámci americké soukromé *Cornell University*. Samotné volební výsledky sbírá *Voter News Service*, tedy konsorcium šesti velkých mediálních organizací *ABC News, CBS News, NBC News, CNN, Fox* a *The Associated Press*. Jsou mezi nimi zastoupeny jak demokratická, tak republikánská média, tato skuteč-

nost by tedy měla zajistit nestrannost sbíraných dat. Samotný sběr dat probíhá na reprezentativním vzorku populace ve chvíli, kdy opustil volební místnosti.

Obecné informace, zejména z aktuálního či nedávného dění budu čerpat z primárních zdrojů, jako jsou tiskové agentury *Reuters* či *Associated Press*. Užitečným zdrojem při dohledávání klíčových zákonů a usnesení, které použiju zejména v poslední části práce, je databáze *BillTrack50*, ta obsahuje podrobný výčet všech zákonů a nařízení včetně toho, jak který zástupce hlasoval.

Dále mi poslouží celá řada odborných titulů zabírajících se souvislostmi, průběhem a klíčovými poznatky ohledně jednotlivých amerických prezidentských kampaní a voleb. Zmínit můžeme např. *Quest for the Presidency, 1992* od Petera Goldmana, který rozebírá pozadí, jež vedlo ke zvolení Billa Clintona americkým prezidentem, či *Winning the Presidency 2008* od Williama Crottyho, kde probírá do té doby unikátní situaci, kdy byl za prezidenta USA zvolen člověk s afroamerickými kořeny. K osvětlení, co stojí za politickými názory Afroameričanů, mi pomůže poměrně nový titul *Steadfast Democrats: How Social Forces Shape Black Political Behavior*, který rozebírá de facto kulturní příčiny afroamerického rozhodování při volbě konkrétní strany a kandidáta. Obdobně u hispánské etnické menšiny použiji mimo jiné knihu *Hispanic and U. S. Political System* od Chrise Gaczii a Chrise Sanchezze, ti poukazují především na socio-ekonomické důvody volby a důležitost témat migrační politiky, vstřícnosti a otevřenosti k přistěhovalcům a jejich integraci.

Weby *Foreign Policy* a *Foreign Affairs* budou pak cennými zdroji zejména v posouzení různých zahraničněpolitických událostí, problémů a otázek. Vydávají mimo jiné studie, analýzy a politické komentáře. V rámci nich publikují často i sami političtí představitelé a lidé, kteří se přímo pohybují v americkém mocenském establishmentu. Samostatným druhem zdrojů budou potom sociální sítě, a to zejména *Twitter*. Ten

si oblíbila většina amerických politiků a ukazuje často bezprostřední reakce na konkrétní události.

STRUKTURA PRÁCE

Studie se dělí do tří hlavních kapitol. První kapitola se bude zabírat statistikami s exit pollly. Vyložím a rozeberu jednotlivé statistiky, pro porovnání uvedu i obecně demografické statistiky USA a vývoj podílu jednotlivých menšin na celkové společnosti, tedy jakým tempem se podíl menšin v USA zvyšuje a případně jaké scénáře dalšího vývoje nám prognózy nabízejí.

Druhá kapitola shrne zjištěné poznatky z demografických statistik a prognóz a vyvodí závěry, ke které straně se dosavadní menšiny převážně kloní, a zasadí je do kontextu toho, jaký politický směr je pro ně v této straně nejvíce preferovaný, tedy jaké otázky a problémy považují za nejdůležitější a jakým způsobem by podle nich měly být adekvátně řešeny.

Třetí a nejobsáhlejší kapitola bude obsahovat jednotlivé zahraničněpolitické okruhy. V nich na základě vybraných výroků současných čelních představitelů preferované politické strany a ideového proudu, se kterým se nebílý elektorát nejvíce ztotožňuje, budu vyvozovat, jaké skutečnosti a dopady může mít dlouhodobé prosazení této strany a názorů na mocenském rozhodování USA v americké zahraniční politice.

Třetí kapitola bude dále rozdělena na podkapitoly podle dílčích zahraničněpolitických okruhů. Další kapitola se bude zabývat samotným Ruskem, respektive konkrétně zejména problémem obnovy ruských velmocenských ambicí a zvyšováním tlaku na evropské státy a euroatlantické spojení, v této souvislosti pro mě bude velice důležitá i záležitost americké bezpečnostní garance, tedy zda vnitropolitické proměny USA díky demografické změně společnosti nezpochybní, či dokonce nechromí ochotu Spojených států jít kvůli Evropě do vojenského střetu s Ruskem.

DEMOGRAFICKÉ SLOŽENÍ AMERICKÉ SPOLEČNOSTI A VOLEBNÍ PREFERENCE

1.1 Statistiky a demografické prognózy americké populace

V roce 2019 žilo ve Spojených státech podle odhadů 328 milionů lidí, to je o zhruba 1,5 milionu lidí více než předchozí rok a představuje to nárůst o cca 0,5%.

I v minulých letech se přírůstek pohyboval mezi 1,5 až 2 miliony ročně.¹ USA to tak řadilo na světové příčce jako třetí nejlidnatější stát. Hustota zalidnění dosahuje cca 36 lidí na kilometr čtvereční, což např. na evropské státy je velmi nízké číslo. Je však nutno podotknout, že rozmístění je díky obří rozloze a podstatným rozdílům v geografických a klimatických podmínkách značně nerovnoměrné. Většina území USA je v podstatě liduprázdná, zatímco v určitých částech se vytváří dokonce až megalopole. I s tím souvisí, kam míří většina příchozích migrantů.

Středozápad Spojených států je osídlen velice řídko, je spíše agrárně zaměřený a chudší. Populace nebílých etnik je zde oproti zbytku USA minimální. Imigrace směřuje zejména do velkých měst, především aglomerací, jako je např. Los Angeles na západním pobřeží, New York na východním či města na hranici s Mexikem v Texasu jako Dallas, Houston či Austin. Texas také zaznamenal ze všech amerických států v druhé dekádě 21. století největší populační přírůstek, nutno podotknout, že se však jednalo o kombinaci nejen vysoké míry imigrace především z jižnějších latinsko-amerických států, ale i o něco vyšší porodnosti.²

Nabízí se tak však i vedlejší otázka, zda tato populační nerovnováha napříč Spojenými státy, kdy se jedna část vyvíjí daleko dynamičtěji a spěje k větší diverzitě, zatímco druhá spíše stagnuje a zůstává složením stálejší, nezpůsobí regionální animozity a odcizování mezi jednotlivými americkými státy. Koneckonců americká historie nám může ukazovat určité možné precedenty, co se stalo, když jednotlivé státy USA měly radikálnější odlišný pohled na budoucí směřování. Nejdůležitějším faktorem nicméně zůstává složení americké populace jako celku a rovněž demografické složení nově příchozích obyvatel. V roce 2018 podle odhadů bylo bílého etnika 60% americké populace, hispánský původ mělo lehce přes 18% zastoupení, Afroameričanů bylo 12% a lidé asijského původu tvořili necelých 6%.³

Pro srovnání si můžeme uvést historická data, tedy jak se měnilo složení a jak probíhal nárůst podílu dosavadních menšin na celkové populaci. Nejdynamičtější vývoj a největší nárůst zaznamenala hispánská menšina. Ještě v roce 1990 žilo ve Spojených státech něco přes 22 milionů obyvatel hispánského původu, to představovalo 9% americké populace.⁴ V roce 2000 to bylo už 35 milionů lidí při 12,5% podílu a nárůst menšiny o 60%,⁵ o deset let později již přes 50 milionů, což

³ ACS Demographic and Housing Estimates. In: *United States Census Bureau* [online]. [cit. 15. 4. 2020]. Dostupné z: https://data.census.gov/cedsci/table?q=DP05&g=0100000US&tid=ACSDP1Y2018.DP05&vintage=2018&hidePreview=false&layer=VT_2018_040_00_PY_D1&cid=DP05_0001E

⁴ GIBSON, Campbell and JUNG Kay. Historical Census Statistics On Population Totals By Race, 1790 to 1990, and By Hispanic Origin, 1970 to 1990, For Large Cities And Other Urban Places In The United States. In: *United States Census Bureau* [online]. 1. 2. 2005 [cit. 15. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.census.gov/population/www/documentation/twps0076/twps0076.pdf>, str. 115.

⁵ GRIECO, Elizabeth and CASSIDY, Rachel. Overview of Race and Hispanic Origin. In: *United States Census Bureau* [online]. 1. 3. 2001 [cit. 18. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.census.gov/prod/2001pubs/c2kbr01-1.pdf> str. 10.

¹ U.S. and World Population Clock. In: *United States Census Bureau* [online]. [cit. 15. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.census.gov/popclock/>

² Texas State Data Center. Births and Migration Push Population to Nearly 28 Million. In: *United States Census Bureau* [online]. 9. 8. 2017 [cit. 15. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.census.gov/library/stories/2017/08/texas-population-trends.html>

znamenal za deset let nárůst o 43 % a podíl na celkové populaci 16,3 %.⁶

Afroameričané jako druhá největší menšina ve Spojených státech neměla tak dynamický a dramatický nárůst. S necelými 30 miliony obyvatel a 12% podílem na americké společnosti představovali ještě v roce 1990 Afroameričané nejpočetnější etnickou minoritu v USA. O deset let později je již však těsně předešla hispánská menšina. Afroamerická populace vzrostla jen o čtyři miliony a o pár desetin procenta na celkovém podílu. Zhruba stejný přírůstek zaznamenali Afroameričané i o deset let později.⁷ Nejmenší z početnějších etnik představovali Asiaté. Ti se v roce 1990 podíleli na americké populaci 2,9% s 7,2 miliony lidí.⁸ O deset let později to bylo 10,2 milionu, tedy nárůst o cca 40 % a 3,6% podíl. V roce 2010 opět zaznamenalo asijské etnikum téměř 40% nárůst a zvýšilo svůj podíl na 4,8 %.⁹

Výsledky sčítání lidu za rok 2020 v současnosti nejsou dostupné, i na odhadech za předešlý rok si však můžeme demonstrovat, jaký další trend v nárůstu pokračuje. Hispánci zvýšili k roku 2019 svůj podíl na 18,3 % a přesáhli tak již 60 milionů obyvatel. Afroameričané představovali 13,4 % americké populace v počtu zhruba 44 milionů obyvatel a Asiaté 5,9 % a 19 milionů.¹⁰

Z uvedených dat je patrné, že podíl lidí s latinsko-americkým původem nabral minimálně od začátku 90. let velice rychlý a dynamický vzestup. I tento překotný růst však v posledním desetiletí zřejmě zpomaluje. Čísla týkající se Afroameričanů vykazují méně dynamiky a menší růstový trend v podílu vůči celkovému počtu obyvatel. Asiaté, podobně jako Hispánci, nabrali silnou růstovou tendenci v 90. letech a v prvním desetiletí nového století, nicméně při menších absolutních počtech. Ve druhém desetiletí v růstu pokračují, ale rovněž již ne tak překotně jako v předešlých letech.

6 HUMES, Karen, JONES, Nicolas and RAMIREZ, Roberto. Overview of Race and Hispanic Origin: 2010. In: *United States Census Bureau* [online]. 1. 3. 2011 [cit. 20. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.census.gov/prod/cen2010/briefs/c2010br-02.pdf> str. 4.

7 Tamtéž

8 GIBSON, Campbell and JUNG Kay. Historical Census Statistics On Population Totals By Race, 1790 to 1990, and By Hispanic Origin, 1970 to 1990, For Large Cities And Other Urban Places In The United States. In: *United States Census Bureau* [online]. 1. 2. 2005 [cit. 22. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.census.gov/population/www/documentation/twps0076/twps0076.pdf> str. 115.

9 HUMES, Karen, JONES, Nicolas and RAMIREZ, Roberto. Overview of Race and Hispanic Origin: 2010. In: *United States Census Bureau* [online]. 1. 3. 2011 [cit. 24. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.census.gov/prod/cen2010/briefs/c2010br-02.pdf> str. 4.

10 QuickFacts United States. In: *United States Census Bureau* [online]. [cit. 29. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.census.gov/quickfacts/fact/table/US/PST045219#PST045219>

Nárůst počtu obyvatel dosavadních menšin však nemusí souviset pouze s migrací. Na trendu se může projevit i vyšší natalita etnických menšin oproti bílé majoritě. To ostatně dokazují další čísla. V roce 1990 fertilita u bílé majority dosahovala 1,85 dítěte na ženu, u Afroameričanů 2,48, a u hispánských žen dokonce 2,96. Naopak u matek s asijským původem se pohybovalo číslo okolo dvou dětí. O deset let později fertilita všem etnickým menšinám mírně klesla, u majority se pohybovala zhruba na stejné úrovni, i tak však byl převis podstatný.¹¹ Data ze současnosti však již neuvádějí tak dramatický rozdíl. V roce 2018 fertilita u bílé majority dosahovala 1,66 dítěte na ženu, u Afroameričanů 1,82 a u Hispánců se pohybovala lehce nad dvěma dětmi na ženu, u lidí s asijskými kořeny naopak dokonce klesla i pod úroveň bílého etnika.¹²

Z uvedených skutečností tedy vyplývá, že za překotným nárůstem hispánské menšiny stála jak migrace, tak i podstatně vyšší natalita, než je tomu u bílé nehispanické části populace. Jakmile začala fertilita hispánských žen klesat, zmírnil se i nárůst podílu na celkové populaci ve Spojených státech. Přírůstky Afroameričanů jsou poměrně stabilní a pozvolné, což vypovídá, že jejich nárůst byl a je tvořen převážně spíše přirozenou změnou než příchodem vyššího počtu migrantů. Oproti tomu u lidí asijského původu je zřejmé, že za jejich přírůstky může zcela zásadně pouze migrace.

Navzdory nižší fertilitě, která o něco brzdí překotný nárůst sledovaných etnických skupin v prvních dvou desetiletích, je i tak trend jasně patrný. Společnost Spojených států čekají další a patrně neodvratné změny směrem k větší diverzitě a ztrátě dominantního postavení Američanů s evropskými kořeny, kteří Spojené státy zakládali a kteří po celou dosavadní dobu politiku Spojených států určovali. Prognózy amerického statistického úřadu nabízejí několik variant, jak bude demografická skladba americké populace vypadat.¹³

11 HAMILTON, Brady, SUTTON, Paul and VENTURA, Stephanie. Revised Birth and Fertility Rates for the 1990s and New Rates for Hispanic Populations, 2000 and 2001: United States. In: *Centers for Disease Control and Prevention* [online]. 4. 8. 2003 [cit. 29. 4. 2020]. Dostupné z: https://www.cdc.gov/nchs/data/nvsr/nvsr51/nvsr51_12.pdf str. 13., 15. a 16.

12 MATHEWS, T.J. and HAMILTON, Brady. Total Fertility Rates by State and Race and Hispanic Origin: United States, 2017. In: *Centers for Disease Control and Prevention* [online]. 10. 1. 2019 [cit. 30. 4. 2020]. Dostupné z: https://www.cdc.gov/nchs/data/nvsr/nvsr68/nvsr68_01-508.pdf str. 6.

13 JOHNSON, Sandra. A Changing Nation: Population Projections Under Alternative Immigration Scenarios. In: *United States Census Bureau* [online]. 1. 2. 2020 [cit. 30. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.census.gov/content/dam/Census/library/publications/2020/demo/p25-1146.pdf>

Čtyři scénáře vývoje se zakládají především na míře migrace, která bude do Spojených států směřovat. V případě prosazení tvrdé migrační politiky, která by příchod nových lidí v podstatě zastavila, by počet obyvatel do roku 2060 naopak mírně klesl na zhruba 320 milionů. Všechny další scénáře operují s růstem. V případě menší míry migrace než doposud by do 60. let narostl počet obyvatel na 376 milionů, naopak vysoká míra imigrace může zvednout počet obyvatel až na 446 milionů.

Tyto tři scénáře považuje statistický úřad za alternativní. Nejpravděpodobnější variantu vidí v rozmezí mezi scénářem s nízkou a vysokou migrací, kdy Spojené státy v roce 2060 přesáhnou 404 milionů obyvatel. Přírůstek počtu obyvatel by se tak vyvíjel relativně podobným tempem jako po roce 2010, již ne tak překotně a dynamicky, ale vykazoval by stabilní a poměrně značný růst. Tento růst potáhne již především migrace, neočekává se radikální zvýšení porodnosti, přičemž i kdyby v tomto ohledu nastala pozitivnější změna, bude se týkat již méně početných ročníků, trend stárnutí populace se v tomto ohledu příliš změnit nepodaří.

Stárnout bude společnost nerovnoměrně i v rámci etnik. Dosavadní bílá majorita díky dlouhodobě nižší porodnosti i za minulé dekády je oproti hispánské či afroamerické skupině starší. Růst hispánské populace

tak ještě bude navzdory již nižší fertilitě těžit z početných mladších ročníků.

Ve všech scénářích vývoje, ať už hlavních, či alternativních, dojde k poklesu podílu bílé nehispanické části populace. V nejpravděpodobnějším scénáři dojde k poklesu podílu Američanů s evropskými kořeny do roku 2060 na 44 %.¹⁴

Ačkoli se zvýší počet obyvatel na více než 400 milionů, populace nehispanických bělochů se sníží ze 199 na zhruba 179 milionů. Hispánská část populace bude čítat začátkem 60. let tohoto století 111 milionů obyvatel, čímž se v podstatě zhruba zdvojnásobí oproti současnosti, a zaujme tak dokonce 27,5% podíl na americké společnosti. Podíl Afroameričanů se zvýší oproti tomu daleko mírněji asi na 15%. Asiáté budou představovat 9% americké populace. Rovněž se nám zde začíná daleko výrazněji projevovat mísení jednotlivých etnik, když více než 6% lidí v Americe bude multietnických.¹⁵

Z uvedených čísel vyplývá, že ze Spojených států se stane země menšin, žádné etnikum již nebude mít v zemi dominantní zastoupení. Jaké názorové preference a trendy v politickém smýšlení jednotlivých etnik převažují a co to může znamenat pro směřování USA jako takových, ukážu na volebních exit pollech v následující kapitole.

1.2 Volební výsledky prezidentských voleb podle jednotlivých etnik

1.2.1 VOLBY 1992 – BILL CLINTON A GEORGE BUSH STARŠÍ

Od rozpadu Východního bloku po současnost proběhly ve Spojených státech sedmery prezidentské volby. Proběhly vždy řádně, žádný z prezidentů nerezignoval nebo ve funkci nezemřel. V roce 1992 obhajoval funkci republikánský prezident George Bush starší. Republikáni ovládali Bílý dům již 12 let od roku 1980, kdy vyhrál Ronald Reagan. Ten dovedl Spojené státy do pro Ameriku vítězné fáze studené války. Bush starší se těšil po úspěšné válce v Perském zálivu, kdy koalice OSN pod vedením USA porazila vojska iráckého prezidenta Saddáma Husajna v Kuvajtu, v americké společnosti poměrně

velké popularitě. Válka v Perském zálivu posílila americké sebevědomí po nechvalném debaklu ve Vietnamu.¹⁶

Z tohoto důvodu se většina neznámějších tváří Demokratů zdráhala jít s Bushem starším o místo v Bílém domě do střetu. Do popředí se nakonec dostal dlouholetý guvernér státu Arkansas Bill Clinton, který se označoval za centristu a byl jedním z proudu v Demokratické straně, který se snažil Demokraty vyvést z podle něj příliš levicové politiky, kterou strana razila od konce 60. let. Podobně jako Tony Blair ve Velké Británii by se dal zařadit do tzv. Třetí cesty. Tento ideový proud se snažil brát z pravicového spektra ekonomické principy a přístupy spolu se středo-levicovou sociální politikou.¹⁷

¹⁴ Tamtéž, str. 13.

¹⁵ VESPA, Jonathan and MEDINA, Lauren. Demographic Turning Points for the United States: Population Projections for 2020 to 2060. In: *United States Census Bureau* [online] 1. 2. 2020 [cit. 30. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.census.gov/content/dam/Census/library/publications/2020/demo/p25-1144.pdf> str. 7.

¹⁶ GOLDMAN, Peter. *Quest for the Presidency, 1992*. College Station, Texas: Texas A&M University Press, 1994. str. 374.

¹⁷ LITTLE, Richard and WICKHAM-JONES, Mark. *New Labour's foreign policy: a new moral crusade?*. Manchester: Manchester Univ. Press, 2000. str. 36. a 37.

Tabulka 1: Volební výsledky prezidentských voleb podle jednotlivých etnik

	Běloši			Hispanci			Afroameričané			Asiaté			Výsledek	
	Podíl	Dem.	Rep.	Podíl	Dem.	Rep.	Podíl	Dem.	Rep.	Podíl	Dem.	Rep.	Dem.	Rep.
Volby 1992	87 %	39 %	41 %	2 %	61 %	25 %	8 %	83 %	10 %	1 %	31 %	55 %	43 %	37 %
Volby 1996	83 %	44 %	46 %	5 %	73 %	21 %	10 %	84 %	12 %	1 %	44 %	48 %	49 %	41 %
Volby 2000	81 %	42 %	55 %	7 %	62 %	35 %	10 %	90 %	9 %	2 %	55 %	41 %	48 %	48 %
Volby 2004	77 %	41 %	58 %	8 %	53 %	44 %	11 %	88 %	11 %	2 %	56 %	43 %	48 %	51 %
Volby 2008	74 %	43 %	55 %	9 %	67 %	31 %	13 %	95 %	4 %	2 %	62 %	35 %	53 %	45 %
Volby 2012	72 %	39 %	59 %	10 %	71 %	27 %	13 %	93 %	6 %	3 %	73 %	26 %	51 %	47 %
Volby 2016	70 %	37 %	57 %	11 %	66 %	28 %	12 %	89 %	8 %	4 %	65 %	27 %	48 %	46 %
Volby 2020	67 %	41 %	58 %	13 %	65 %	32 %	13 %	87 %	12 %	4 %	61 %	34 %	51 %	47 %

V průběhu kampaně se Bush snažil vyzdvihovat své zahraničněpolitické úspěchy a zároveň kritizovat Billa Clintona osobně, tedy upozorňovat na jeho už v té době osobní aféry. Clinton se oproti tomu soustředil na téma, které už rezonovalo daleko více než zahraniční politika, ve které byl oproti předešlým letům již relativně klid – na probíhající ekonomickou recesi.¹⁸ Sázka na ekonomickou otázku se mu velmi vyplatila.

Během voleb se mu dostalo podpory 61% hispánských voličů, a dokonce 83% všech Afroameričanů. Lidé s asijskými kořeny naopak hlasovali v 55% případů pro George Bushe. Je však třeba si všimnout důležitého aspektu. Bělochů se na celkovém počtu voličů podílelo 87%, přičemž mírně favorizovali Clintona – 41% před Bushem – 39%. Asiatů bylo pouhé 1%, Hispanců 2% a Afroameričanů 8%.¹⁹

To může jednak svědčit o větší volební disciplinovanosti bělošských Američanů, ale i o faktu, že řada např. Hispanců ještě nedostala americké občanství, a tudíž možnost jít volit. Případně se na tom projevuje fakt již zmiňované vysoké míry porodnosti v té době, tedy že hispánská populace je velmi mladá, a řada lidí tak ještě nedosáhla plnoletosti. O tom ostatně svědčí i volební účast Afroameričanů, kteří při 12% zastoupení

v populaci²⁰ dosahovali 8% účasti na volbách. Hispanci v té době s o čtvrtinu nižším zastoupením ve společnosti měli však čtyřikrát menší účast na volbách.

1.2.2 VOLBY 1996 – BILL CLINTON A BOB DOLE

Po čtyřech letech Bill Clinton obhajoval svůj mandát vůči přednímu republikánskému kandidátu Bobu Doleovi, dlouholetému americkému senátorovi, který několik let americkému Senátu i předsedal. Obhájení mandátu vypadalo zpočátku pro Clintona poměrně obtížně, Demokraté ve volbách v roce 1994 přišli po dlouhé době o většinu jak v Senátu, tak ve Sněmovně reprezentantů.

Clintonovi ale hrálo do karet ekonomické oživení po recesi z počátku 90. let a relativně stabilní mezinárodní situace, kdy Spojené státy zcela jasně dominovaly globálnímu geopolitickému prostředí. Dole se mimo jiné zavázal k 15% snížení federální daně z příjmu, rovněž dále podobně jako předním Bush kritizoval Clintona z osobní roviny, zejména jako „zhýčkaného“ příslušníka generace Baby Boomers. Problémem Dolea byl však i jeho poměrně vysoký věk, v době kampaně mu bylo již 73 let.²¹ Clinton tak nakonec vyhrál, dostal 49,2% hlasů, Dole 40,7%. Demokraté tak

18 THE 1992 CAMPAIGN: Their Own Words; Excerpts From Clinton's and Gore's Remarks on the Ticket. In: *The New York Times* [online] 10. 7. 1992 [cit. 5. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1992/07/10/us/1992-campaign-their-own-words-excerpts-clinton-s-gore-s-remarks-ticket.html>

19 How Groups Voted in 1992, United States elections. In: *Roper Center, Cornell University* [online] [cit. 5. 5. 2020]. Dostupné z: <https://ropercenter.cornell.edu/how-groups-voted-1992>

20 HUMES, Karen, JONES, Nicolas and RAMIREZ, Roberto. Overview of Race and Hispanic Origin: 2010. In: *United States Census Bureau* [online]. 1. 3. 2011 [cit. 20. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.census.gov/prod/cen2010/briefs/c2010br-02.pdf> str. 4.

21 HARDY, Thomas. Dole Makes Strong Rebound After Fall. In: *Chicago Tribune* [online] 20. 9. 1996 [cit. 7. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.chicagotribune.com/news/ct-xpm-1996-09-20-9609200264-story.html>

poprvé od Franklina D. Roosevelta obhájili prezidentský post dvakrát po sobě.

V bělošské nehispanšské části populace však mírně vyhrál Dole s 46 % oproti Clintonovi s 44 %. Zato Hispánci volili ze 73 % Clintona, Afroameričané opět drtivě demokratického kandidáta – 84 % pro Clintona. Rovněž oběma menšinám narostl podíl na celkovém počtu voličů. Afroameričanů bylo již 10 % a Hispánci představovali 5 % amerického elektorátu. Jen Asiaté nezvýšili svůj podíl z 1 % na podílu voličů, ale opět volili shodně s bílou majoritou. I u Asiátů vyhrál Dole – dokonce s 48 %, pro Clintona hlasovalo 44 %.²²

Z uvedených dat je patrné, že prezidentské volby v roce 1996 v Americe rozhodly hispanšské a afroamerické hlasy. Ty dokázaly zvrátit ne příliš jasné rozhodnutí bílé majority pro Dolea v pohodlné vítězství Clintona. Nebýt vzrůstajícího podílu menšin, tak by Demokráté pokračovali ve volebním selhání, kdy si od konce druhé světové války nedokázali udržet prezidentské křeslo dvakrát po sobě.

1.2.3 VOLBY 2000 – GEORGE BUSH MLADŠÍ A AL GORE

O prezidentské křeslo se v roce 2000 utkali bývalý Clintonův viceprezident Al Gore za Demokraty a guvernér státu Texas George Bush mladší za Republikány. Tématy obou kandidátů byly především domácí otázky, veřejný rozpočet, míra daňového zatížení, reformy sociálního pojištění či otázky zdravotnictví.²³ Gore kritizoval podle něj Bushovy nedostatečné zkušenosti z vysoké politiky, když před kandidaturou dělal pouhých pět let guvernéra. Gore zase byl spojován se skandálem, který se týkal Clintona a jeho aféry s asistentkou Monikou Lewinskou.

Výsledky voleb se zapsaly do historie. Po čtvrté do té doby se stal prezidentem kandidát, který dostal méně hlasů. Výsledky byly natolik těsné, že na Floridě muselo proběhnout přepočítání, Bush zde vyhrál pravděpodobně o pouhých pár stovkách hlasů, čímž díky specifickému volebnímu systému v USA vyhrál celé volby, ačkoli pro něj hlasovalo 47,9 % voličů a pro Gora 48,4 %. Bush totiž vyhrál v klíčových státech a na počet volitelů ovládl sbor volitelů.

Mezi bílými Američany vyhrál s přehledem George Bush, pro kterého hlasovalo 55 % z nich, pro Gora pouze 42 %. Diametrálně odlišná situace byla u Afroameričanů, 90 % jich volilo Gora, a to při 10% zastoupení v celkovém elektorátu. Hispánci měli již 7% zastoupení v celkovém podílu voličů a 62 % z nich hlasovalo pro Gora, 35 % naopak pro Bushe. Lidé s asijským původem tentokrát měli odlišné preference než běloši a hlasovali podobně jako zbylé menšiny, byť přeci jen ne s tak drastickým rozdílem. Při 2% zastoupení v elektorátu hlasovalo 55 % pro Gora a 42 % pro Bushe.²⁴ Je patrné, že hlasy menšin dokázaly téměř zvrátit výsledky voleb. Bush vyhrál jen díky podobě amerického volebního systému.

1.2.4 VOLBY 2004 – GEORGE BUSH MLADŠÍ A JOHN KERRY

Případným pokračováním mandátu George Bushe hýbala v roce 2004 především zahraniční politika. Po 11. září 2001 vyhlásují Spojené státy, respektive Bush, válku proti terorismu. V roce 2003 uskutečnil invazi do Iráku a svrhnu režim Saddáma Husajna.

Do boje o Bílý dům proti Bushovi za Demokraty vystoupil dlouholetý senátor John Kerry. Kromě dominantního tématu zahraniční politiky na Blízkém východě rezonovaly i problémy ohledně ekonomiky, pracovního trhu i sociální otázky jako potraty, výzkumy kmenových buněk či manželství homosexuálů.²⁵ Bush se především stavěl do role tvrdého a rozhodného lídra, který nejlépe provede Spojené státy těžkým obdobím, jež v té době po zdánlivě klidných 90. letech nastalo. Přineslo určitý šok a vystřízlivění z toho, že ani pro USA neznamenal rozpad Východního bloku konec historie. Američany to postavilo před novou přímou výzvou.

Kerry však v kampani Bushovo angažmá kritizoval a neměl pro něj pochopení. Bush naopak v tomto ohledu nazval Kerryho „flip-flopperem“. Tato taktika měla za cíl přesvědčit voliče, že Bush bude v boji proti terorismu tvrdý a nekompromisní, zatímco Kerryho nejistý a nevyhraněný postoj na zahraničněpolitické otázky může být pro bezpečnost Ameriky nebezpečný. Pozornost potenciální Kerryho politiky se soustředila spíše na domácí témata.²⁶

22 How Groups Voted in 1996, United States elections. In: *Roper Center, Cornell University* [online] [cit. 9. 5. 2020]. Dostupné z: <https://ropercenter.cornell.edu/how-groups-voted-1996>

23 JOHNSON, Richard, HAGEN, Michael and JAMIESON, Kathleen. *The 2000 Presidential Election and the Foundations of Party Politics*. New York: Cambridge University Press, 2004. str. 20.

24 How Groups Voted in 2000, United States elections. In: *Roper Center, Cornell University* [online] [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z: <https://ropercenter.cornell.edu/how-groups-voted-2000>

25 DENTON, Robert. *The 2004 Presidential Campaign: A Communication Perspective*. Maryland: Rowman & Littlefield, 2005. str. 36., 276. a 290.

26 LEVY, Michael. United States presidential election of 2004. In: *Britannica*

Samotná Bushova popularita po 11. září silně vyskočila nahoru, aby v důsledku kontroverzní invaze do Iráku opět o něco spadla. Nakonec však mandát obhájil, aniž by využil specifičnost amerického volebního systému, výsledek byl ale i tak těšný, 50,7% hlasů dostal Bush, 48,3% potom Kerry.

U bílých nehispanšských voličů vyhrál opět Bush s velkým náskokem 58% proti 41% Kerryho. Afroameričané znovu drtivě preferovali demokratického kandidáta s 88% při již 11% podílu na celkovém zúčastněném elektorátu. U Hispánců však tento volební rok již nebyl tak jednoznačný ve prospěch Demokratů, podíl v rámci voličů dosahoval 8%, přičemž Kerryho podpořilo 53% voličích příslušníků tohoto etnika, Bushe 44%. Asiaté při 2% podílu preferovali „mírně“ Kerryho 56% oproti Bushovi 43%. Poprvé se zde rovněž objevuje výraznější kategorie, a to multietnická skupina. Představuje 2% a trendy v preferencích má obdobné jako Hispánci – 54% pro Kerryho a 40% pro Bushe.²⁷

I zde je tak vidět, že nebilý elektorát strhával podíl hlasů směrem k Demokratům. Zřejmě však zejména vlivem vypjaté mezinárodní situace, kdy Bush byl nadále vnímán jako de facto válečný prezident a stabilnější ochránce před novou a dosud ne příliš známou hrozbou mezinárodního terorismu, si dokázal mandát, byť těsně, obhájit jako čtyři roky předtím i bez opakování podobného scénáře.

1.2.5 VOLBY 2008 – BARACK OBAMA A JOHN MCCAIN

Volby v roce 2008 byly v mnoha ohledech přelomové. Válka proti terorismu se ukázala jako komplexnější a komplikovanější problém, který nepůjde vyřešit během pár let několika intervencemi. Ukázalo se tak, že americké působení v blízkovýchodních konfliktech bude dlouhodobé. Co bylo nejpálčivějším tématem těchto voleb, byla počínající finanční krize. Americká hypoteční krize v roce 2007 se postupně přelila i do dalších sektorů ekonomiky a způsobila globální ekonomickou krizi.

Kromě ekonomické krize a otázky dalšího angažmá Spojených států na Blízkém východě byly tématy vo-

leb také zdravotnictví a zdravotní pojištění.²⁸ Nejvíce však budil pozornost původ jednoho z kandidátů. Za Republikány kandidoval dlouholetý americký senátor a válečný hrdina z vietnamské války John McCain. Za Demokraty se postavil poprvé v historii kandidát s afroamerickými kořeny. Barack Obama se narodil na Havaji do rasově smíšeného manželství, jeho matka měla evropské kořeny a otec pocházel z Keni.

Téma původu Obamy bylo často probíráno, Republikáni zpochybňovali, zda se Obama skutečně narodil ve Spojených státech. To by bývalo Obamovi zabránilo se o křeslo v Bílém domě ucházet.²⁹ Obecně však Obama ze svého netradičního původu spíše získával, zejména právě mezi etnickými menšinami. Obama kritizoval Bushovo působení v Iráku, zatímco McCain krok obhajoval. I to se zřejmě promítlo do výsledků voleb, Bushovo působení v Iráku jeho popularitě silně uškodilo.³⁰ Součástí Obamovy strategie tak bylo McCaina spojit s Bushem, což díky McCainově intervenční rétorice, která se mnohdy Bushovým názorům velmi podobala, nebylo složité. Další věcí, na kterou se Obama soustředil při argumentaci proti svému soupeři, byl vysoký věk McCaina, to ostatně využil již Clinton proti Doleovi.³¹

Zásadní otázka ekonomické krize opět uškodila spíše McCainovi, neobratnými výroky z předvolebních debat působil, že si úplně nedovede představit problémy obyčejných Američanů. V otázce zdravotního pojištění potom McCain zastával názor, že je třeba spíše zachovat principy volného trhu než státní financování či regulaci. Naopak jedním z hlavních bodů Obamova programu bylo univerzální zdravotní pojištění pro všechny Američany.³²

Obama vyhrál s poměrně velkým náskokem 52,9% proti 45,7%, které získal McCain. Běloši však hlasovali 55% pro McCaina oproti 43% pro Obamu. U Afroameričanů podle předpokladů drtivě vyhrál Obama s 95%, přičemž měli již 13% zastoupení v elektorátu. Rovněž 67% Hispánců hlasovalo pro Obamu. podobně tak Asiaté s 62%. Zastoupení v elektorátu měli Hispánci už 9%, Asiaté však nadále představovali 2%. Skupina

[online] [cit. 13. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/event/United-States-presidential-election-of-2004>

27 How Groups Voted in 2004, United States elections. In: *Roper Center, Cornell University* [online] [cit. 13. 5. 2020]. Dostupné z: <https://ropercenter.cornell.edu/how-groups-voted-2004>

28 CROTTY, William. *Winning the Presidency 2008*. Boulder, Colorado: Paradigm Publishers, 2009. str. 64

29 KENSKI, Kate, HARDY, Bruce and JAMIESON, Kathleen. *The Obama Victory: How Media, Money, and Message Shaped the 2008 Election*. London: Oxford University Press, 2010. str. 98.

30 CROTTY. *Winning the Presidency 2008*. str. 36. a 37.

31 KENSKI, HARDY and JAMIESON. *The Obama Victory: How Media, Money, and Message Shaped the 2008 Election*. str. 69. a 70.

32 Tamtéž. str. 34. a 181.

multietnická měla 3% zastoupení a rovněž silně favorizovala s 65% Obamu.³³

Postavení kandidáta, který je příslušníkem jedné či více etnických menšin, tak může představovat do budoucna zásadní výhodu, jak získat více hlasů nebiéleho elektorátu. Nadále pokračuje trend v silné preferenci Demokratické strany oproti Republikánům. U Afroameričanů je tento trend extrémně silný, u Hispánců již méně – i tak však zhruba dvě třetiny z nich pravidelně volí Demokraty. U lidí s asijskými kořeny je tento fakt opět o něco slabší, avšak i u nich je preference Demokratické strany dlouhodobým trendem.

1.2.6 VOLBY 2012 – BARACK OBAMA A MITT ROMNEY

Po čtyřech letech Obama svůj mandát obhajoval proti byznysmenovi a bývalému guvernérů za Massachusettsu Mittu Romneymu. Republikáni tentokrát vsadili na odlišnou kartu, když oproti veteránu a dlouholetému politikovi, jako byl McCain (Romney byl guvernérem pouze jedno volební období), vybrali raději představitele amerického byznysu.

Hlavním tématem byly domácí problémy. Americká ekonomika i společnost se nadále musely vypořádávat s následky hospodářské krize z roku 2008. Řešil se tak

přetěžovaný veřejný rozpočet, budoucnost sociálního zabezpečení či zřízení tzv. „Obamacare“, tedy univerzálního zdravotního pojištění pro všechny Američany. S tím Republikáni silně nesouhlasili, podle nich stát zbytečně zasahuje do volného trhu a ničí tím hospodářskou soutěž. Ze zahraniční politiky dominovala otázka stažení amerických vojáků z Iráku či iránský jaderný program.³⁴

Zatímco Romney se zasazoval o zrušení Obamacare či snížení daňového zatížení a regulace státu, Obama vyzdvihoval, že jeho ekonomická opatření zabránila daleko hlubšímu propadu během hospodářské krize, a rovněž se zavázal k větší podpoře čistých zdrojů energie. Ze zahraniční politiky avizoval stahování vojáků z Iráku a rovněž si připsal zásluhy za odstranění vůdce Al-Káidy Usámy Bin Ládina.³⁵

Obama svůj mandát obhájil ziskem 51,1% hlasů, Romney získal 47,2%, rozdíl nebyl tak patrný jako v případě voleb čtyři roky předtím. Obama dostal tentokrát od bělochů nehispanického původu ještě o něco méně hlasů, pouhých 39%, Romney nakonec 59%. Naopak Afroameričané téměř obdobně drtivě volili dosavadního prezidenta s 93%, přičemž představovali 13% všech voličů, Hispánci byli zastoupeni 10% a volili 71% ku 27% ve prospěch Baracka Obamy. Asiaté s 3%

34 SIDES, John and VAVRECK, Lynn. *The Gamble: Choice and Chance in the 2012 Presidential Election*. New Jersey: Princeton University Press, 2014. str. 17., 18., 111. a 227.

35 HOLLIAN, David and PRYSBY, Charles. *Candidate Character Traits in Presidential Elections*. London: Routledge, 2014. str. 149. až 151.

zastoupením hlasovali tentokrát prakticky totožně jako Hispánci. Od míšenců dostal Barack Obama 60 % a Romney 37 %.³⁶

O znovuzvolení Obamy rozhodly opět v drtivé většině afroamerické a hispánské hlasy. Soustředění se na otázky a problémy, které etnické menšiny zajímají, případně postavit kandidáta, ke kterému mohou cítit díky obdobnému původu větší sympatie, se tak ukazuje jako zajímavá volební strategie. U nehispanšské bělošské části populace takto masivní trend podpory kandidáta není.

1.2.7 VOLBY 2016 – DONALD TRUMP A HILLARY CLINTONOVÁ

Prezidentské volby v roce 2016 znamenaly určitý přelom. Do popředí Demokratů se dostala žena bývalého prezidenta Billa Clintona Hillary. Kromě role první dámy v 90. letech zastávala řadu politických funkcí. Od roku 2001 byla osm let senátorkou v Kongresu, v roce 2008 pak dokonce již soupeřila s Barackem Obamou o post demokratického kandidáta na prezidenta, později pak usedla do jeho vlády jako ministryně zahraničních věcí.

Za Republikány se do čela poměrně nečekaně postavil miliardář a podnikatel Donald Trump. Ten si vzal za cíl obnovit „starou Ameriku“, tedy obnovit podle něj upadající roli a moc Spojených států či omezit ilegální migraci především z latinsko-amerických zemí. Ta podle něj negativně ovlivňuje život stávajících Američanů, přináší s sebou kriminalitu, přistěhovalci berou lidem práci, a mění tím tradiční obraz americké společnosti a kultury.³⁷

Hillary Clintonová stavěla kampaň na ostrém vymezení se vůči Trumpovi a jeho často dost kontroverzním názorům, představovala spíše určité pokračování politiky Baracka Obamy. Naopak Trump se rozhodně profiloval jako jeho antipól. Plánoval zrušení Obamacare, snížení daní, navrácení výroby amerických podniků z levné Asie zpět do USA či odstoupení od klimatických dohod, které podle něj Spojené státy zbytečně ekonomicky omezují. Nejvíce kontroverzí budil závazek vybudovat obrovskou zeď na hranici s Mexikem, která měla kompletně zabránit imigraci ze států střední Ameriky. Náklady na její výstavbu by pak

podle Trumpa neslo samo Mexiko, které by ji zaplatilo ze zavedených cel na zboží vyvážené do Spojených států.³⁸

Clintonová kritizovala Trumpa za jeho podle ní rasismus, sexismus a zpátečnické myšlení. Trump naopak poukazoval na kauzy spjaté s Clintonovou, její minulost a označoval ji za podle něj typickou zbyrokratizovanou a zkorumpovanou političku. Sám se prezentoval jako někdo, kdo nemá s klasickými politiky nic společného, přináší změnu, kampaň si financuje sám, a není tak nikomu zavázaný, je úspěšný podnikatel, a povede tak i celé Spojené státy.³⁹

Rovněž tento střet Trumpa s Clintonovou znamenal přepsání dosavadních zažitých konvencí, které kandidáti do této doby splňovali. Poprvé v historii Spojených států se jako hlavní kandidát jedné ze dvou dominantních stran postavila žena a druhý kandidát neměl do té doby prakticky žádné politické zkušenosti.

Většina kampaně byla značně vyhocená, a přesto, že průzkumy dlouhodobě favorizovaly Clintonovou, Trump volební klání vyhrál. Stalo se to opět jen díky americkému volebnímu systému volitelů. Rozdíl taky tentokrát nebyl nepatrný jako v případě Bushe a Gora, ale činil více než 2 % a téměř tři miliony hlasů. Trump získal 46,1 % hlasů a Clintonová 48,2 %.

Donald Trump dostal od nehispanšských bělochů 59 % hlasů, Clintonová pouze 37 %. Naopak podle očekávání dostala Clintonová hlasy etnických menšin. Afroameričani opět drtivě hlasovali pro demokratického kandidáta 89 % s 12 % zastoupením v elektorátu. Hispánci rovněž hlasovali pro Clintonovou, avšak ne tak drtivě, jak by se dalo vzhledem k ostré Trumpově kritice a rétorice latinsko-amerických přistěhovalců čekat, demokratická kandidátka od nich dostala 66 %, Trump 27 %, přičemž Hispánci představovali 11 % všech voličů. Prakticky totožné výsledky měli i lidé s asijským původem, v elektorátu již představovali 4 %. U míšenců Clintonová dostala 55 % a Trump 37 %, zastoupení se nezměnilo.⁴⁰

38 Tamtéž. str. 21.

39 GIBSON. Ginger and SMITH, Grant. Figures show Trump spent \$66 million of his own cash on election campaign. In: *Reuters* [online] 9. 12. 2016 [cit. 19. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-usa-election-trump/figures-show-trump-spent-66-million-of-his-own-cash-on-election-campaign-idUSKBNI3Y0AE>

40 How Groups Voted in 2016, United States elections. In: *Roper Center, Cornell University* [online] [cit. 19. 5. 2020]. Dostupné z: <https://ropercenter.cornell.edu/how-groups-voted-2016>

36 How Groups Voted in 2012, United States elections. In: *Roper Center, Cornell University* [online] [cit. 19. 5. 2020]. Dostupné z: <https://ropercenter.cornell.edu/how-groups-voted-2012>

37 TRUMP, Donald. *Great Again: How to Fix Our Crippled America*. New York: Simon and Schuster, 2015. str. 21. až 23.

Ke zvolení takto kontroverzního politika, který Spojené státy doslova dělil na dva tábory, dopomohla zřejmě i rozporuplná protikandidátka. Clintonová byla v americké společnosti poměrně silně nepopulární, zejména díky své minulosti, a nepředstavovala znatelnou změnu, po které většina lidí volala. Nejzásadnější roli však v tomto ohledu opět sehrál americký volební systém. Získají-li však např. Hispánci dostatečný podíl v Texasu, který je brán za jeden z klíčových států, může Republikánská strana ztratit i jednu z posledních pojistek před dominancí Demokratů.

Trump se stal tak trochu důsledkem demografických změn, které tato práce zkoumá. Jedná se zřejmě o jeden z posledních politických projevů vzdoru proti nastalé situaci, kdy se mění americká společnost a dosavadní majorita evropského původu má dojem, že ztrácí své postavení a dosavadní vliv na dění v zemi.

1.2.8 VOLBY 2020 – JOE BIDEN A DONALD TRUMP

Obhajoba mandátu Donalda Trumpa se odehrávala za bezprecedentní situace. Globální pandemie koronavirovu Covid-19 poznamenala jak samotný průběh předvolebního klání či dominantních politických témat, tak i samotný průběh voleb.

Pandemie, respektive uzavírání ekonomik ve snaze zabránit šíření viru způsobila hluboký ekonomický propad. Během několika týdnů přišly o práci desítky milionů Američanů, kteří se rázem ocitli závislí na pomoci státu. Ten začal do ekonomiky pumpovat finanční stimuly v objemech bilionů dolarů. Ekonomické otázky tak byly zcela zásadním tématem. Stejně tak vypořádání se s pandemií, Joe Biden poukazoval na to, že vláda Donalda Trumpa situaci podcenila a nezvládla. Reagovala podle něj pozdě a nedostatečně.⁴¹ Trump hrozbu pandemie dlouhou dobu zlehčoval. Argumentoval zejména také nesmírnými ekonomickými dopady, které uzavírání hospodářství způsobují.⁴²

V hledisku výsledku voleb si tím udržel skupinu Američanů, pro které je svoboda největší prioritou. Na druhou stranu tím ztratil spoustu hlasů starších voličů

napříč společností. Právě starší voliči jsou vůči nemoci nejvíce zranitelní, s vyšší věkovou hranicí roste počet závažných případů a úmrtí.⁴³

Důležitým bodem sporu byla i forma samotného hlasování. Z důvodu epidemie a s tím spojenému sociálnímu distancování se ve velkém prosadila korespondenční forma hlasování. Trump takové hlasování odmítal a napadal jako netransparentní a náchylné k manipulaci. V konečném důsledku potom spousta voličů Donalda Trumpa, kteří se nemohli dostavit osobně, voleb vůbec nezúčastnila.⁴⁴

Volby nakonec vyhrál po velmi napínavém souboji Joe Biden, když se mu v klíčových státech podařilo v posledních chvílích otočit výsledky sčítání a s těsným rozdílem v těchto státech vyhrát. Celkově získal Joe Biden 51,3% všech hlasů, Donald Trump 46,9%. V celkovém podílu voličů bylo 67% bělochů, tedy o 3% méně než u předchozí volby v roce 2016. Výrazněji preferovali Donalda Trumpa s 58% preferencí, Biden dosáhl na 41%. U afroamerické menšiny, která představovala 13% celkového počtu voličů, tedy zhruba stejně jako předešlé volby, drtivě opět převládl demokratický kandidát s 87% preferencí, Donald Trump dosáhl pouze na 12%. Hispánci představovali již stejně velkou voličskou skupinu jako Afroameričané se 13% podílem na celkovém počtu voličů, přičemž hlasovali v 65% pro Joe Bidena, 32% pro Trumpa. Míšenci už představovali 4% voličů, Joe Biden od nich získal 55%, Donald Trump 41%.⁴⁵

Voliči z příslušníků menšin tedy opět přehlasovali bělošské obyvatelstvo, přičemž znovu volili silně pro kandidáta Demokratů. Republikánského kandidáta tentokrát nezachránil ani americký specifický volební systém. Demokraté ovládli Bílý dům. Joe Biden nastoupil do Bílého domu, jako viceprezidentku si s sebou vzal Kamalu Harrisovou, označovanou mnohdy jako umírněnější reprezentantku progresivního liberálně-levicového křídla. Poprvé se tak zástupce tohoto politického směru dostal v americké politické hierarchii tak mocensky vysoko.

43 STANTON, Zack. Why Senior Citizens Are Flipping on Trump. In: *Politico* [online] 10. 8. 2020 [cit. 30. 7. 2021]. Dostupné z: <https://www.politico.com/news/magazine/2020/10/08/senior-citizens-trump-biden-2020-voters-428131>

44 VESOLIS, Abby. How the Mail-In Versus In-Person Voting Divide Gave America Whiplash. In: *Time* [online] 4. 11. 2020 [cit. 30. 7. 2021]. Dostupné z: <https://www.politico.com/news/magazine/2020/10/08/senior-citizens-trump-biden-2020-voters-428131>

45 How Groups Voted in 2020, United States elections. In: *Roper Center, Cornell University* [online] [cit. 30. 7. 2021]. Dostupné z: <https://ropercenter.cornell.edu/how-groups-voted-2020>

41 BARRO, Bill and WEISSERT, Will. Biden: Trump ignores pandemic, stokes unrest, solves neither. In: *The AP News* [online] 3. 9. 2020 [cit. 30. 7. 2021]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-usa-election-trump/figures-show-trump-spent-66-million-of-his-own-cash-on-election-campaign-idUSKBN13Y0AE>

42 HUNNICUTT, Trevor and LANGE, Jason. Trump, Biden offer clashing visions on reopening economy. In: *Reuters* [online] 17. 9. 2020 [cit. 30. 7. 2021]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-usa-election-economy-factbox-idUSKBN2681FW>

PROBLÉMY A TRENDY V POLITICKÉM SMÝŠLENÍ NEBĚLOŠSKÝCH ETNIK

2.1 Charakteristika politických stran

V první kapitole jsem na volebních exit pollech z prezidentských voleb ukázal, že nebílý elektorát skutečně volí výrazně odlišně, a demonstroval jsem na demografických statistikách z minulosti i prognózách ohledně budoucího vývoje, že podíl Afroameričanů, Asiatů a zejména Hispánců dále poroste. Bude se tedy zásadně zvyšovat vliv jejich hlasů na volební výsledky. Ve všech etnických nebílých skupinách převažuje preference Demokratické strany. Nejméně je tomu u Asiatů, zdaleka nejvíce u Afroameričanů, Hispánci si stojí v preferencích Demokratů někde mezi nimi.

Tato kapitola tak bude rozebírat, co stojí za tímto velkým nepoměrem, díky kterému demokratičtí kandidáti dostávají zpravidla výrazně větší podíl hlasů od nebílého elektorátu, tedy důvody, proč preferují především Demokraty. Dá se předpokládat, že volby ovlivňují především socioekonomické podmínky, ze kterých jednotlivé skupiny pocházejí. Mimo jiné dále však se může do preferencí značně promítnout i vstřícnější přístup a mírnější podmínky pro usazení se imigrantů ve Spojených státech a všeobecná nakloněnost vůči etnickým menšinám a jejich problémům.

Republikánská strana se vyznačuje především silně pravicovým a konzervativním smýšlením. V rámci ekonomické roviny upřednostňuje dravý volný trh, minimum státních zásahů a regulací v rámci ekonomiky a stejně tak nízké zdanění a především rovné daně, tedy bez používání progresivního zdanění či dalších opatření postihujících především bohatší vrstvy.

V sociální rovině klade důraz na svobodu jednotlivce a osobní odpovědnost za své vlastní činy a rozhodování. Konzervativní ideje reprezentují například podpora tradiční rodiny, zdůrazňování role náboženství ve spo-

lečnosti či povětšinou chladnější a zdrženlivější přístup v otázkách migrace.⁴⁶ Republikáni působí tedy více ochránářsky a protekcionisticky vůči ostatním státům a občanům cizích států.

Demokratická strana oproti tomu směřuje více doleva a je v mnoha otázkách velmi liberální. Větší zdanění bohatých pro ni není tabu, regulace a zásahy státu jsou podle ní často nezbytné. Američané mají tak mít od státu daleko větší garance, jako typický příklad můžeme uvést otázku univerzálního zdravotního pojištění. Celkově je tedy na americké poměry spíše levicová a daleko více liberální, než je tomu u Republikánů. Projevuje se u ní například kladnější a přívětivější migrační politika.⁴⁷ To může být dáno i tím, že právě v Demokratické straně se čím dál tím více začínají etablovat i jednotliví příslušníci dosavadních etnických menšin.

Je tak zřejmé, že nakloněnost migraci a obecně vstřícnější postoj vůči etnickým menšinám Demokratů bude pro nebílý elektorát přívětivější volbou než nedůvěra a ochránářství Republikánů. Nabízí se tedy ale i předpoklad, že volba je kromě tohoto faktu podmíněna právě i ekonomickým prostředím.

46 GRIGSBY, Ellen. *Analyzing Politics*. Boston: Cengage Learning, 2008. str. 107., 108. a 111.

47 Tamtéž. str. 107. až 108.

2.2 Afroameričané

Drtivá podpora Demokratů je u Afroameričanů dlouhodobým trendem. Kořeny jejich loajality je třeba hledat daleko dříve než počátkem období, které je předmětem zkoumání. Masivní podporu z afroamerické strany přinesl Demokratům v roce 1964 Zákon o občanských právech.⁴⁸ Tzv. *Civil Rights Act* zakazoval segregaci a jakoukoliv diskriminaci na základě rasy, barvy pleti, vyznání či pohlaví. Do té doby platila v mnoha státech segregace na většině veřejných míst jako ve školách, v restauracích, v dopravních prostředcích či toaletách. O jeho prosazení usiloval již John F. Kennedy, po jeho smrti se toho ujal jeho nástupce Lyndon Johnson. Vyhocená atmosféra a stupňující se tlak Afroameričanů, ale i mnoha bělošských aktivistů, by dříve či později tento politický krok vyvolaly, iniciativy se však chopili Demokraté, respektive liberálnější myšlení, které do strany vnesl právě Kennedy, a ti se tak zcela zásadně zasloužili o skutečné právní zrovnoprávnění Afroameričanů s bělochy.

Může však toto být i po více než půl století hlavním důvodem loajality Afroameričanů? Důvodem je pravděpodobně i ekonomické hledisko. Ve Spojených státech

se nachází pod hranicí chudoby více než 26 % všech Afroameričanů, oproti tomu u bílé nehispanšské populace je tomu pouze 10 %.⁴⁹ Demokraté, kteří jsou všeobecně více nakloněni státní pomoci a příspěvkům a rozsáhlým sociálním programům, tak zaujmou Afroameričany daleko více než obvykle silně pravicoví Republikáni. I tak je však volba Demokratů pro Afroameričany již jakousi zažitou „tradicí“. Dlouhá doba silné preference Demokratů se již projevila i v samotné komunitě, a stala se tak součástí afroamerické identity. Být Afroameričan a volit Republikány znamená v komunitě často být nálepkován, vyčleňován až ostrakizován.⁵⁰

O tom, že příklon k Demokratické straně je natolik silný, hovoří i průzkum, v němž se mezi Afroameričany zjišťovalo, koho by volili spíše, zda Republikána s afroamerickým původem, či raději bělocha Demokrata. Valná většina Afroameričanů se přiklonila raději k demokratickému kandidátovi.⁵¹ To napovídá, že Republikánům ani případná sázka na pro jejich stranu poměrně netradičního kandidáta, který by nebyl běloch, příliš hlasů navíc z afroamerické části populace nepřidá.

2.3 Hispánci

U Hispánců je podpora Demokratické strany o něco nižší, byť stále s přehledem dominuje. Na rozdíl od Afroameričanů u nich není však natolik zakořeněná, že by se stala již de facto součástí „kultury“, a být Demokratem se tak u nich nestalo součástí identity. Můžeme tedy pozorovat i určité snahy o přetahování voličů. Republikáni tak vůči Hispáncům cílí spíše na sociální hodnoty, které díky většímu náboženskému citění (většina Hispánců je katolického vyznání) s republikánskou stranou často sdílejí – jako například kladení důrazu na tradiční rodinné vazby, odpor vůči potratům či zdrženlivější přístup k otázkám homosexuality a práv LGBT komunity. Stejně tak se Republikáni snaží oceňovat tvrdou práci, kterou většina Hispánců v zemi zastává, a argumentují tím, že nižší daně pomůžou právě menším podnikům, jako jsou restaurace a drobné krámký a obchody, které větší-

nou zakládají právě mimo jiné hispánští přistěhovalci. V předvolební kampani v roce 2000 dokonce přišli s tvrzením, že Hispánci jsou „rození Republikáni“, jen si to ještě neuvědomili.⁵²

I tak však nastavení a vedení politiky Republikánů spíše kontrovalo se zájmy a potřebami hispánské části populace. Šlo jednak o odpor vůči řadě sociálních programů, které často Republikáni na rozdíl od Demokratů rušili, zdržovali či oklešťovali, měli-li k tomu příležitost. Stejně tak příliš u Hispánců nezískali důsledným prosazováním angličtiny jako úředního jazyka či odporem proti zavádění dvojjazyčné výuky na školách. Dále jsou Republikáni známí přísnějšími pravidly pro udělování občanství pro nově příchozí či poskytování různých forem dávek a pomoci např. pro děti přistěhovalců. Inklinaci Hispánců k Demokratické straně dokazují i četné průzkumy veřejného mínění. Trend se nemění ani mezigeneračně.

48 WHITE, Ismael and LAIRD, Chryl. *Steadfast Democrats: How Social Forces Shape Black Political Behavior*. New Jersey: Princeton University Press, 2020. str. 5.

49 DENAWAS-WALT, Carmen and PROCTOR, Bernadette. Income and Poverty in the United States: 2014. In: *United States Census Bureau* [online]. 1. 8. 2015 [cit. 20. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.census.gov/content/dam/Census/library/publications/2015/demo/p60-252.pdf> str. 13.

50 WHITE and LAIRD. *Steadfast Democrats: How Social Forces Shape Black Political Behavior*. str. 91

51 Tamtéž, str. 24.

52 GARCIA, Chris and SANCHEZ, Gabriel. *Hispanic and U.S. Political System*, London: Routledge, 2015. str. 188. a 189.

I mezi mladými Hispánci je dvakrát větší podpora pro Demokraty než pro Republikány. Výsledky průzkumu dopadly identicky, když se 24 % Hispánců v kategorii 18–34 ztotožňovalo s Republikánskou stranou a stejně tak v kategorii od 35 do 54 let za Demokraty se považovala shodně půlka hispánských respondentů v obou věkových kategoriích.⁵³

Hispánci požadují často rozsáhlé státní garance jako minimální mzdu, všeobecné zdravotní pojištění pro všechny bez výjimek, zajišťování pracovních míst či důstojného bydlení. Sympatičtější by jim rovněž bylo, kdyby kandidát byl „snědší pleti“.⁵⁴

Z uvedených skutečností vyplývá, že u Hispánců by Republikáni měli daleko větší šance získat voliče a například kandidát s hispánskými kořeny by jim k tomu mohl dopomoci. Museli by však rovněž rezignovat na řadu svých současných politických názorů. Zejména

2.4 Asiaté

Lidé s asijskými kořeny jsou rovněž z větší části pro-demokratičtější, avšak oproti Hispáncům, či dokonce Afroameričanům je tato podpora méně výrazná, byť na druhou stranu podpora pro Republikány je dlouhodobě posledních pár voleb podobně nízká, jako je tomu například u Hispánců. To značí, že spousta lidí s asijským původem volí buď nezávislé kandidáty, či se jasně stranicky nevyhraňuje. Ostatně vlivem menšího zastoupení v populaci také ani jedna strana asijské skupině obyvatel příliš nevěnovala větší pozornost. Jejich podíl však už není zanedbatelný, a začíná se tak v poslední době o potenciálu tohoto elektorátu více hovořit.

Problémem nadále zůstává velká roztržitost asijského elektorátu. Lidé původem z Číny nazírají na svět pravděpodobně odlišněji než například lidé vietnamské či japonské národnosti. Postupem času se rovněž kromě nejhojněji zastoupených obyvatel z východní a jihovýchodní Asie zvyšuje počet a podíl obyvatel ze západních částí Asie, tedy z euroatlantického pojetí světa z blízko-východních a povětšinou arabských a muslimských států. I tak však můžeme shrnout určité trendy, které v politických názorech mezi asijskou skupinou převažují.

pak v ekonomické rovině, znamenalo by to posunout se více doleva. I v sociální rovině by to však znamenalo spoustu ústupků. Španělština by nabyla daleko více na významu či by se díky mírnější a méně přísné migrační politice zřejmě zvýšil migrační tok směřující do Spojených států z latinsko-amerických zemí.

Nezdá se však, že by tento scénář mohl nabýt reálnějších obrysů. Neznamenovalo by to totiž pouze přeorientování ideových základů politiky Republikánů a určitou rezignaci a přizpůsobení se novým poměrům, ale rovněž hrozbu, že by strana přišla o značnou část svých podporovatelů z řady nehispanšského bělošského obyvatelstva, které Republikány volí právě pro jejich konzervativnost či pravicové postoje a které nadále i za desítky let bude byt menšinou, ale stále největší. Znamenalo by to tak možná daleko větší risk než nadále hrát protiváhou vůči liberálním a levicovým Demokratům.

Z průzkumu veřejného mínění, který byl zpracován na základě posledních amerických prezidentských voleb v roce 2016 a který zjišťoval smýšlení a názory, vyplývá, že většina z lidí asijského původu preferuje větší stát, myšleno větší podporu sociálních programů (například byli silným zastáncem „Obamacare“), vyšší daně pro bohaté, větší kontrolu a omezení v rámci nabývání a držení střelných zbraní, ale také odpovědnější a aktivnější přístup v environmentálních otázkách.⁵⁵ Všechny tyto názory jsou velmi blízké postojům Demokratické strany, Republikáni tak mají velký problém nějakým způsobem na tuto etnickou skupinu cílit. Potenciál by však mohl být značný, jak již bylo de facto řečeno, mezi lidmi s asijskými kořeny se vyskytuje nejvíce nerozhodnutých voličů, kteří se obecně neztotožňují s žádnou ze stran.

Kontroverzní výroky a poměrně tvrdý přístup Trumpovy vlády k dosavadním menšinám by však mohl zapříčinit příklon i nerozhodnutých asijských voličů daleko více k Demokratické straně. Ostatně, jak vyplývá z dalšího průzkumu, tak Donalda Trumpa vnímají lidé s asijským původem poměrně velice negativně, což se odráží i v pohledu na Republikánskou stranu jako takovou.⁵⁶

55 RAMAKRISHNAN, Karthick, WONG, Janelle, LEE, Taeku and LEE Jenifer. Asian American Voices in the 2016 Elections. In: *National Asian American Survey* [online] 5. 10. 2016 [cit. 1. 6. 2020]. Dostupné z: <http://naasurvey.com/wp-content/uploads/2016/10/NAAS2016-Oct5-report.pdf>

56 Most Asian Americans Have an Unfavorable View of Trump. In: *National Asian American Survey* [online] 17. 5. 2017 [cit. 1. 6. 2020]. Dostupné z: <https://naasurvey.com/asian-americans-trump-fav/>

53 NEWPORT, Frank. *The Gallup Poll: Public Opinion 2013*. Lanham, Maryland: Rowman & Littlefield, 2014. str. 81. až 83.

54 GARCIA, SANCHEZ. *Hispanic and U.S. Political System*. str. 82.

DŮSLEDKY MOŽNÝCH POLITICKÝCH ZMĚN

3.1 Politické a mocenské změny

Z uvedených dat a skutečností vyplývá, že podíl i počet nehispánského bělošského obyvatelstva se bude snižovat. Afroameričané, Asiaté a především Hispánci naopak budou v absolutních počtech, ale i v podílu, nadále růst. Všechny tři dosavadní etnické menšiny volí dlouhodobě Demokratickou stranu. Politické názory jsou taktéž poměrně konzistentní, nebílí elektorát požaduje často rozsáhlé státní záruky a podpory například v otázkách zaměstnanosti či minimální mzdy. Ideově se tedy řadí do levicového a spíše liberálního proudu.

V Demokratické straně existuje několik názorových směrů, dva jsou však nejsilněji zastoupeny. Na kandidátech na prezidenta během tzv. primárek lze demonstrovat, jaké dva hlavní směry v poslední době ve straně převažují a které mezi sebou bojují o dominantní mocenské postavení. Během primárek v roce 2016 se v Demokratické straně výrazně střetli Hillary Clintonová a Bernie Sanders. Clintonová zastávala spíše centristický proud, velký stát, univerzální zdravotní pojištění, představovala spíše pokračování politiky Baracka Obamy. Naopak Sanders je zástupce levicového směru, někdy označovaného za „progresivní“. Sám sebe považuje za socialistu a za vzor udává dle svých slov sociální státy typu Švédska či Norska. Požaduje rozsáhlé zdanění bohatých, stát má daleko více přerozdělovat a dávat chudším, zdravotnictví i školství má být zdarma pro všechny bez rozdílu. Je zastáncem velkých zásahů do ekonomiky, regulací především velkých korporací, jako je Google, Apple či Microsoft. I když volným hranicím a masové migraci nakloněn není, míní, že ilegálním imigrantům, kteří již ve Spojených státech jsou, by udělil občanství a zaručil jim stejná práva a nároky jako ostatním Američanům.

Postoje a trendy v ideovém smýšlení tak korespondují více s tímto progresivním levicově-liberálním proudem Demokratické strany. V následujících kapitolách tak budu demonstrovat na politických postojích čelních představitelů tohoto proudu, jak by se proměnila americká zahraniční politika ve vztahu k jednotlivým mezinárodním problémům. Čelní a nejviditelnější představitelé tohoto směru jsou v současnosti právě Bernie Sanders a Elisabeth Warrenová. Oba kandidáti Demokratické strany na volbu prezidenta, kteří se v roce 2020 ucházeli o prezidentský post. Na základě jejich výroků, prohlášení a proklamací k dílčím zahraničněpolitickým otázkám budu zkoumat, jestli a jak by se proměnila zahraniční politika Washingtonu.

Rovněž však Sanders i Warrenová sice jsou zástupci levicově-liberálního proudu Demokratické strany, nicméně nadále mají evropský etnický původ. Proto zde vedle těchto dvou kandidátů na prezidenta uvedu rovněž i dvě další zástupkyně tohoto proudu, které jsou kongresmanky, ale mají obě odlišný etnický původ a každá z nich reprezentuje první a druhou největší menšinu, přičemž se staly dost viditelnými a silnými oponentkami konzervativní a pravicové politiky Donalda Trumpa.

První, Alexandria Ocasio-Cortezová, se stala za stát New York nejmladší kongresmankou v historii, je původem z Portorika, a můžeme ji tedy uvést jako zástupkyni hispánské populace. Je pro velké zdanění bohatých, univerzální zdravotní pojištění stejně tak jako pro bezplatné školství bez rozdílu pro všechny. Prosazuje rovněž zrušení celního a imigračního úřadu, velmi kritizuje přísnou migrační politiku. Druhá, Ayanna Pressleyová, byla první zvolenou Afroameričankou do Kongresu za stát Massachusetts, reprezentuje tedy

v tomto výzkumu druhou nejpočetnější dosavadní etnickou menšinu. I ona je pro štědrý sociální politiku, spolu s vysokým zdaněním bohatších vrstev a silným

a velkým státem. Stejně jako Ocasio-Cortezová považuje současnou migrační politiku a proces s ilegálními přistěhovalci za nelidský a nepřijatelný.

3.2 Euroatlantické vazby v kontextu ruské hrozby

Spojenectví a vazby Evropské unie a Spojených států amerických utvářely a měly po druhé světové válce zásadní vliv na podobu de facto celého světa. USA a tehdejší Evropské společenství měly společné kořeny a historii, způsoby vlády a do určité míry i kulturu. Spojenectví však mělo i pragmatické kořeny. Vedle ekonomických důvodů, kdy Spojené státy vnímaly Evropu po druhé světové válce jako možné odbytiště amerických výrobků (což mimo jiné byl vedlejší úmysl Marshallova plánu), to byly především vojensko-politické důvody.

Spojené státy vnímaly Evropské společenství jako hráz či nárazníkové pásmo vůči ruskému bolševismu na východě. Naopak pro státy ES představovaly USA zcela zásadního bezpečnostního garanta před mocenskými ambicemi Moskvy. ES vnímalo, že proti drtivé lidské a zejména materiální přesile východního bloku by bez vojenské podpory ze strany Američanů nemělo šance. Politika izolacionismu, kterou Spojené státy uplatňovaly v meziválečném období, se tak koncem další světové války nevrátila, a angažmá Washingtonu v Evropě tak zabránilo další, tentokrát komunistické totalitě. Po rozpadu východního bloku však smysl americké vojenské přítomnosti v Evropě zdánlivě pomínil.

Nástupnické Rusko řešilo především vnitřní problémy a ideový střet skončil. Pro Spojené státy to znamenalo posílení vlivu na východ do bývalých zemí sovětské sféry vlivu. Státy střední a východní Evropy postupně vstupovaly do Severoatlantické aliance a do Evropské unie. Evropská unie se rozrůstala a nadále bohatla, na americké straně se však začínala opět vkrádat otázka, která zaznívala již z některých amerických ministerstev ještě v průběhu studené války, tedy zda silná Evropa je vůbec v americkém zájmu. Silná, jednotná a bohatá EU může představovat pro Spojené státy značného ekonomického konkurenta.⁵⁷ V tomto ohledu potom ještě paradoxně vyznívá fakt, že evropskou bezpečnost platí po konci studené války ze značné části právě Spojené státy.

Alianční evropské státy čelí z USA dlouhodobě kritice, že na svoji obranu nevydávají odpovídající částky. Státy NATO se zavázaly, že budou ročně vynakládat na obranné resorty alespoň 2% svého ročního HDP. Většina z nich tento závazek však nedodrží. Rozdíl mezi výdaji na obranu mezi evropskou částí NATO a Spojenými státy (Military Strategic Gap) dosahují obřích rozměrů. Navzdory tomu, že alianční státy z Evropy navýšily o něco své rozpočty a spolu s Kanadou tak ze zhruba 250 miliard dolarů v roce 2015 vydávaly v roce 2019 na obranu již přes 300 miliard, celkově se ale stejně jejich podíl zmenšil, když Spojené státy rovněž navýšily rozpočet v roce 2019, a to na závratných 685 miliard dolarů. Rozdíl je tak více než dvojnásobný.⁵⁸

Evropské státy se probraly z určité letargie po roce 2014, kdy se ukázalo, že Moskvě opět vzrůstají mocenské ambice a nezdráhá se k prosazení svých vojensko-politických zájmů sáhnout i k ozbrojené agresi proti svrchovanému státu. Míra navýšení prostředků vydávaných na obranu u evropských členů Severoatlantické aliance však není zdaleka tak rychlá, jak by si Washington přál, a často je mezi jednotlivými státy velmi nerovnoměrná.⁵⁹

Americký prezident Donald Trump tak dokonce ne-jednou zpochybnil článek 5 NATO o kolektivní obraně s tím, že státům, které na svou obranu nevydávají 2%, jak se zavázaly, nepřijdou Spojené státy v případě nouze na pomoc. Jak se k tomuto tématu staví vybraní zástupci levicově-liberálního proudu Demokratické strany? Jaký mají k Rusku a naopak k Evropě postoj? V čem by se případně proměnila americká zahraniční politika v tomto směru, kdyby se levicově-liberální proud dostal k moci? Znamenalo by to pro evropské alianční státy ohrožení bezpečnostních garancí, které dosud od Spojených států měly?

58 Defence Expenditure of NATO Countries (2013-2019). In: *North Atlantic Treaty Organization* [online] 29. 11. 2019 [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/pdf_2019_11/20191129_pr-2019-123-en.pdf str. 4.

59 SIEBOLD, Sabine and EMMOT, Robin. Pressed by Trump over defense, Germany says can pay more for NATO running costs. In: *Reuters* [online] 11. 10. 2019 [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-germany-nato-usa/pressed-by-trump-over-defense-germany-says-can-pay-more-for-nato-running-costs-idUSKBN1WQ1YR>

57 TABAK, Faruk. *Allies As Rivals: The U.S. Europe and Japan in a Changing World-system*. London: Routledge, 2015. str. 13. až 16.

Vztah Warrenové k Rusku je poněkud ambivalentní a rozporuplný. Na jedné straně Rusko obviňuje z agrese, revanšismu a militarismu. Na druhou stranu to je de facto však prý částečně následek dosavadní samotné americké zahraniční politiky, která se po konci studené války prý zvrhla do spousty nesmyslných válek, které měly za cíl vyvážit sice demokracii, ale i kapitalismus ve své nejdravější podobě, ze které těžily především majetné a mocné elity, což má za následek destabilizaci a radikalizaci celých regionů.

Spojené státy by však nyní měly stát silně za svými evropskými spojenci a pomoci jim například v surovinové a energetické nezávislosti na Rusku, stejně tak jako zabraňovat Moskvě v ovlivňování demokratických voleb či podporovat opoziční skupiny uvnitř Ruska, které usilují o jeho demokratizaci a větší politickou pluralitu.⁶⁰ Ostatně i v jednom ze svých tweetů se vyjádřila, že zpochybňování euroatlantického spojení je pouze „dárek pro Putina“.⁶¹ V těchto ohledech to tedy vypadá, že by euroatlantické spojení při prosazení levicově-liberální politiky typu Warrenové mohlo být dokonce silnější, než tomu bylo za pravice-konzervativní vlády Donalda Trumpa.

Avšak Warrenová se už mnohokrát vyjádřila, že výdaje na zbrojení, a tudíž vojenské odstrašení, by měly Spojené státy snižovat. Obecně vyzdvihuje zejména diplomatické multilaterální řešení konfliktů. Vystává otázka, zda na režimy, jako je Putinův v Rusku, neplatí spíše silnější a tvrdší přístup skrze hrozby silou, rovněž i v diplomatické rovině mohou slabší vojenské kapacity amerických ozbrojených složek oslabit a zúžit vyjednávací pozici USA.

Bernie Sanders stejně jako Warrenová kritizoval Rusko za jeho agresivní politiku a porušování mezinárodního práva a také vměšování Moskvy do voleb nejen u evropských spojenců, ale i na americké, domácí půdě. Rusko je podle něj destabilizující silou již mnoho let, rovněž kritizoval Trumpa ohledně snahy o opětovné připsuštění Ruska ke skupině G7. To by se podle něj mělo stát až ve chvíli, kdy Moskva upustí od svého působení na východní Ukrajině v Donbasu a navrátí Krym pod ukrajinskou správu.⁶²

Evropští členové Severoatlantické aliance by podle něj měli dávat na obranu ekvivalent 2% svého HDP, ke kterému se zavázaly, Sanders by tím však nepodmiňoval případnou americkou pomoc ve chvíli, kdy by byly konkrétní státy napadeny. Rovněž si ale nemyslí, že by měly státy vynakládat více než dohodnutá 2%.⁶³ Vedle těchto skutečností a proklamací je však i silným odpůrcem dalšího rozšiřování NATO, a to zejména na východ. Vnímá to jako „zbytečné provokování“ Ruska. Znamená to podle něj zvyšování rizika zavlečení celé aliance do třetí světové války. Považuje to rovněž za „plýtvání penězi“ amerických daňových poplatníků. Ještě v roce 1997 před prvním rozšiřováním aliance prohlásil v Kongresu, že by Spojené státy neměly po konci studené války pokračovat v „rozhozování miliard dolarů na obranu Evropy“.⁶⁴

Výroky a stanoviska Sanderse jsou tedy velmi rozporuplné. Na jedné straně proklamuje odhodlanost a rozhodnost pomoci východní části Aliance v případě jejího napadení Ruskem, ale na druhé tvrdí, a do určité míry se tím i popírá, že východní rozšiřování byla chyba, zbytečné vyhazování amerických prostředků a hazardování s bezpečností původních členů NATO, kteří by mohli být podle něj snadno vtaženi do války s Moskvou. Zastává dále více izolacionistické postoje. Sanders je pro snižování vojenské přítomnosti obecně po celém světě, stejně jako snižování výdajů na armádu. Na změnu chování ruského politického vedení je prý nejlepší ekonomický a diplomatický tlak. Zvažování vojenské odpovědi je až naprosto posledním a jinak nemyslitelným řešením.⁶⁵

Co se týče postojů Alexandry Ocasio-Cortezové k Rusku a evropským spojencům v NATO je situace v tomto tématu složitá. K této zásadní problematice zahraniční politiky se nevyjádřila a ani nevyjadřuje. Celkově se zahraniční politice věnuje o něco méně než domácím tématům, ale například k otázce izraelsko-palestinského konfliktu, americké migrační politice vůči latinsko-americkým zemím či obchodním vztahům s Čínou se vyjadřovala poměrně silně a hlasitě. Nad absencí jasného pohledu a názoru na otázku euroatlantického spojení a tradičního tématu americko-ruských vztahů se pozastavují a komentují to i některá média a političtí komentátoři.⁶⁶ Ocasio-Cortezová na rozdíl

60 WARREN, Elizabeth. A Foreign Policy for All. In: *Foreign Policy* [online] 1. 1. 2019 [cit. 22. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.foreignaffairs.com/articles/2018-11-29/foreign-policy-all>

61 WARREN, Elizabeth. In: *Twitter.com* [online] 11. 7. 2018 [cit. 22. 5. 2020]. Dostupné z: <https://twitter.com/SenWarren/status/1017123021369364480?s=20>

62 SANDERS, Bernie. Bernie Sanders's Foreign Policy. In: *The New York Times* [online] [cit. 22. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/interactive/2020/us/politics/bernie-sanders-foreign-policy.html>

63 Tamtéž

64 Bernie Sanders on NATO. In: *FeelTheBern* [online] [cit. 22. 5. 2020]. Dostupné z: <https://feelthebern.org/bernie-sanders-on-nato/#funding-nato>

65 Bernie Sanders on Russia. In: *FeelTheBern* [online] [cit. 27. 5. 2020]. Dostupné z: <https://feelthebern.org/bernie-sanders-on-russia/>

66 JONES, Sarah. Where Is the Left Wing's Foreign Policy?. In: *The New Re-*

od Warrenové a Sanderse nebyla prezidentskou kandidátkou, míra programového pokrytí celé politiky, jak domácí, tak zahraniční, nemusí být tedy taková, nicméně k ostatním okruhům zahraniční politiky se vyjadřovala poměrně silně a hlasitě, zatímco k NATO, Evropě ani k Rusku se prakticky nevyjadřovala vůbec.

Pressleyová se okrajově a stručně zmiňovala o svém pohledu na zahraniční otázky spojené s NATO, Rusko a euroatlantické spojení zmiňovala na svých předvolebních stránkách. Kritizovala Trumpa za jeho až nepřátelské vystupování vůči aliančním partnerům. Rovněž případné vystoupení USA z Aliance, kterým Trump hrozil, by mělo být podle ní vždy ratifikováno i Kongresem. V počínání Ruska vidí hrozbu, více než však bezprostřední vojenské ohrožení východní Evropy zmiňuje především ruské ovlivňování demokratických voleb. Tlak na Rusko by tak měl být vyvíjen především ekonomickými a politickými sankcemi, posilování vojenské přítomnosti by potom zbytečně mohlo vyprovokovat ozbrojený konflikt.⁶⁷

Přístup je tak k celému problému spíše povrchní a značí, že tento okruh americké zahraniční politiky minimálně není v centru jejich pozornosti. To však potom není příliš dobrá zpráva pro evropské státy Aliance a jejich bezpečnostní garance ze strany USA. Lze spíše jen spekulovat, ale neznačí to, že by Spojené státy pod vedením obdobných politických elit byly příliš ochotné riskovat svou bezpečnost pro ochranu východního křídla NATO před případnou ruskou vojenskou agresí. Tuto domněnku podporuje nepřímo

i fakt, že i ony obě se staví proti vojenskému působení Spojených států v zahraničí, kritizují americký rozpočet na obranu jako příliš vysoký, místo toho by se prý dalo například financovat bezplatné školství v Americe pro všechny, soudila Ocasio-Cortezová.⁶⁸ Pressleyová se zavázala, že bude usilovat o zeštíhlení rozpočtu americké armády alespoň o čtvrtinu.⁶⁹

I vnímání samotné války je odlišné a specifické. Ocasio-Cortezová prohlásila, že válka je také především „třídní konflikt“. Bohatí a mocní prý nepocítí následky válek, které rozpoutávají, jejich děti prý nepůjdou do krvavých konfliktů, ten, kdo ponese hlavní zátěž, jsou především pracující třída, chudí a zranitelní.⁷⁰ I tento výrok ilustruje případnou míru ochoty nasadit americké jednotky při obraně ostatních zemí NATO. Sanders a Warrenová jako zástupci progresivní liberální levice uvnitř Demokratické strany a zároveň jako nadále příslušníci Američanů evropského původu mají k otázce euroatlantického spojení spíše protichůdné názory, které si navzájem v určitých ohledech odporují a ze kterých tak není jisté a zcela patrné, zda by v případě napadení východního křídla Aliance šli do střetu s Moskvou i za cenu zatažení Spojených států do války. Ocasio-Cortezová a Pressleyová, příslušnice hispánské a afroamerické menšiny, se k tématu prakticky nevyjadřují – a když ano, tak spíše okrajově. I z těchto případných vzácných proklamací však lze ještě hůře, než tomu je v případě Sanderse a Warrenové, s jistotou tvrdit, že by kvůli ruské agresii vedené na východní křídlo NATO byly ochotny poslat armádu Spojených států do ozbrojeného konfliktu s Moskvou.

public 31. 7. 2018 [online] [cit. 27. 5. 2020]. Dostupné z: <https://newrepublic.com/article/150317/left-wings-foreign-policy>

67 PRESSLEY, Ayanna. Issue Position: Foreign Policy. In: *Vote Smart* [online] 1. 1. 2018 [cit. 29. 5. 2020]. Dostupné z: https://votesmart.org/public-statement/1276220/issue-position-foreign-policy#.XuCz-__VKUn

68 KOSHGARIAN, Lindsay. We Can Pay For Free College The Same Way We Paid For A Pointless \$5.6 Trillion War. In: *Institute for Policy Studies* [online] 19. 7. 2018 [cit. 29. 5. 2020]. Dostupné z: <https://ips-dc.org/we-can-pay-for-free-college-the-same-way-we-paid-for-a-pointless-5-6-trillion-war/>

69 PRESSLEY, Ayanna. Issue Position: Foreign Policy. In: *Vote Smart* 1. 1. 2018 [online] [cit. 29. 5. 2020]. Dostupné z: https://votesmart.org/public-statement/1276220/issue-position-foreign-policy#.XuCz-__VKUn

70 OCASIO-CORTEZ, Alexandria. In: *Twitter.com* [online] 3. 1. 2020 [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z: <https://twitter.com/AOC/status/1213210234732371968?s=20>

ZÁVĚR

Demografické změny v etnické skladbě americké společnosti jsou dlouhodobým trendem. Čísla a statistiky ukazují, že ve všech prognózách a scénářích bude bílé nehispanšské obyvatelstvo snižovat svůj podíl na celkové americké společnosti. Příslušníci dosavadních etnických menšin mají jednak nižší průměrný věk, a tedy početnější mladší ročníky, a jednak ženy těchto menšin mají zároveň vyšší fertilitu. Druhým zcela zásadním a hůře predikovatelným faktorem, který přispěje k tomu, že bělošské nehispanšské obyvatelstvo přijde ve Spojených státech o své dominantní postavení a stane se jednou z menšin, je budoucí míra imigrace.

Při naplnění nejpravděpodobnějšího scénáře, který nepočítá ani s kompletním uzavřením USA před imigrací, ani s naprostým otevíráním hranic, ale s pokračováním současného trendu, kdy je imigrace poměrně ve stabilních přírůstcích čítajících 0,5–1% ročně, bude bílá nehispanšská část populace čítat v roce 2060 zhruba 44% v celkové etnické skladbě americké společnosti, která bude tou dobou přesahovat lehce 400 milionů obyvatel, běloši se tedy v zemi stanou poprvé od založení Spojených států menšinou, byť nadále nejpočetnější.

Nejstrmější nárůst zaznamená hispanšská část populace. Oproti současným 18% budou počátkem 60. let 21. století představovat Hispanci více než 27% všech obyvatel Spojených států, Afroameričané a Asiaté zvýší svůj podíl pouze mírně na 15, respektive 9%. Projeví se rovněž dlouhodobé soužití různorodých etnik, když poměrně významně naroste počet míšenců, a to na 6%.

Projeví se tato demografická změna i na případném politicko-mocenském rozložení sil ve Spojených stá-

tech? Volí tyto etnické skupiny výrazně odlišně než dosavadní bílá majorita? Z výsledků exit pollů amerických prezidentských voleb, počínaje rokem 1992, vyplývá, že tomu tak je. Prakticky ve všech volbách u sledovaných etnických menšin Hispánců, Afroameričanů a Asiátů výrazně dominovala preference kandidátů Demokratické strany. Naopak bělošské nehispanšské etnikum hlasovalo daleko vyrovnaněji, trendem u něho byl mírnější příklon ke kandidátům Republikánské strany. Několik voleb tak nebilý elektorát díky svému silně prodemokratickému postoji dokonce obrátil. Například při volbě Billa Clintona v roce 1992 či Baracka Obamy ve volebních letech 2008 a 2012. Ve všech těchto případech poměrně výraznou podporu republikánských kandidátů ze strany bělošské majority dokázaly hlasy voličů dosavadních etnických menšin zvrátit, a přesto do Bílého domu dostat prezidenta za Demokraty.

Vyhrát v prezidentských volbách v poststudenoválečných letech se Republikánům podařilo často pouze díky specifičnosti amerického volebního systému, kdy není potřeba získat nadpoloviční většinu všech hlasů, ale pouze vyhrát v klíčových státech. To se stalo například při první volbě George Bushe mladšího v roce 2000 a zejména potom při zvolení Donalda Trumpa v roce 2016. I podpora Demokratů však není u všech etnik stejně silná. Asiaté hlasují z většiny pro Demokratické kandidáty, je mezi nimi však největší podíl nerozhodnutých voličů a lidí, kteří se plně neztožňují ani s jednou stranou, podpora byla zejména v prvních sledovaných volbách značně volatilní. Často řada z nich hlasovala i pro nezávislé kandidáty. Trend podpory se pohybuje okolo 50 až 70% všech voličů pro Demokraty. O něco větší mírou stability a loajlnosti k Demokratům se vyznačují Hispanci. Podpora se dlouhodobě pohybuje mezi 60 a 70%. Naprosto drtivě

pro Demokraty potom hlasují Afroameričané. Míra podpory od afroamerických hlasů se stabilně pohybuje okolo 90 %.

Za takovouto mírou podpory stojí především dva hlavní faktory. První je sociálně-ekonomický. Z dat vyplývá, že míra chudoby zasahuje daleko více právě dosavadní etnické menšiny, ty požadují daleko větší zdanění bohatých, garance a sociální jistoty státu a jeho tak daleko větší zásahy do ekonomiky. Silně pravicová politika Republikánské strany, která odmítá velký stát a regulaci ekonomiky a odmítá progresivní zdanění podle míry bohatství, si logicky tolik voličů z řad nebílého elektorátu, který evidentně inklinuje více do levého politického spektra, nezíská.

Druhý faktor je migrační politika a přístup k přistěhovalcům a jejich integraci. Republikáni jsou, co se týče přistěhovalectví, poměrně striktní. Vyžadují důslednější boj proti ilegální migraci, plnou integraci nově přichozích (například odmítají vyučování ve španělštině na amerických školách) či přísnější regulaci počtu udílených víz a azylů. Oproti tomu Demokráté prosazují stejné sociální a státní garance pro přistěhovalce, jako je tomu u občanů Spojených států, rovněž i získání amerického občanství pro přistěhovalce by mělo být podle nich jednodušší. Demokráté mají rovněž přívětivější přístup k možnostem slučování rodin a jejich migrační politika je nastavena výrazně liberálněji.

U Afroameričanů hraje roli pro masivní podporu Demokratů ještě jeden faktor, a to skutečnost, že za vlády Johna F. Kennedyho, tedy za vlády Demokratů, byli na federální úrovni konečně zrovnoprávněni Afroameričané s bělošským obyvatelstvem. Od té doby jsou Afroameričané k Demokratické straně velice loajální, a to až natolik, že se to stalo určitým způsobem i součástí kultury – být Afroameričan znamená být Demokrat.

Demokratická strana však není názorově unitární, ale obsahuje několik názorových proudů. Obecné trendy v politickém smýšlení jednotlivých menšin, tedy příklon především k sociálnímu státu s řadou garancí a benefitů pro lidi s nižšími příjmy spolu s otevřenou a liberální migrační politikou, naznačují, že k těmto postojům má nejbližší progresivní levicově-liberální křídlo Demokratické strany. K zástupcům tohoto proudu patří mimo jiné Elizabeth Warrenová a Bernie Sanders jako senátoři a nedávni kandidáti na prezidenta Spojených států a kongresmanky Alexandra Ocasio-Cortezová a Ayana Pressleyová, rovněž zároveň

příslušnice hispánského, respektive afroamerického etnika. Na postojích a názorech těchto čtyř reprezentantů liberálně-levicového směru Demokratické strany se ukazuje, že americká zahraniční politika by se v mnoha případech dramaticky proměnila, pokud by se tento názorový směr dostal k moci.

V postojích k zahraniční politice lze vidět několik aspektů, kterými se všichni čtyři zástupci vyznačují. Zastávají poměrně jednotně názor, že nejlepší a nejefektivnější zahraniční politika má být vedena skrze diplomacii, mezinárodní organizace a nejlépe multilaterální formou za koordinace s dalšími státy světa. Odmítají používat americkou armádu i jen jako odstrašující sílu, snížili by často významně vynakládané prostředky na ozbrojené síly a omezili americké vojenské působení ve světě. Jako alternativu v rámci hard power vidí především ekonomické nástroje, tedy sankce či cla. Značně se však liší přístup, kterým se jednotliví zástupci věnují problematice Evropy a Ruska. Sanders a Warrenová, příslušníci liberální levice obdobně jako Ocasio-Cortezová a Pressleyová, ale zároveň oba s evropským původem, daleko více a obsáhleji reflektovali zkoumanou otázku euro-amerických vztahů a ruských mocenských ambicí.

V případě ekonomických sankcí a tlaku na Moskvu tak, aby změnila své chování v mezinárodním prostoru, především pak v otázce zamrzlého konfliktu na Ukrajině, by Warrenová postupovala dokonce ještě tvrději, než je tomu v případě politiky Donalda Trumpa. I ona je však opatrná v otázce americké vojenské přítomnosti v Evropě. Sanders, který sice na jednu stranu chování Ruska rovněž odsuzuje, však na druhou stranu dokonce zpochybňuje východní rozšiřování Severoatlantické aliance a několikrát ho označil za chybný krok, který Spojené státy neměly dopustit, jelikož se tím pouze zvyšuje šance, že budou USA vtaženy do války s Ruskem. Kromě této hrozby vyčítá, že východní rozšiřování po konci studené války stálo a stojí americké daňové poplatníky miliardy dolarů.

Pro evropské alianční státy by tak postoj Warrenové v otázkách sankcí a politického tlaku na Rusko znamenal pozitivum, avšak v případě vojenské agrese budí díky spíše pacifistické a odzbrojující rétorice pochyby, zda by Spojené státy přišly zemím východního křídla na pomoc. Zato Sanders svým zpochybňováním smyslu východního rozšiřování představuje pro bezpečnostní záruky evropských členů Aliance dokonce hrozbu. Daleko znepokojivější pro východoevropské členy NATO je však ještě možná pozice Pressleyové, která

se k Rusku vyjádřila dosud jen velice obecně a stručně, či dokonce Ocasio-Cortezové, která euroamerické spojení a ruské ambice prakticky nereflektuje a ani se k tomuto tématu nevyjádřila. Naznačuje to určitým způsobem jejich priority a zdá se, že problémy Starého kontinentu mezi ně zřejmě příliš nepatří. Lze tedy značně pochybovat o případné ochotě vynaložit prostředky a vyslat americké vojáky na ochranu východního křídla NATO před ruskou vojenskou agresí, a riskovat tak i ohrožení samotných Spojených států.

Důvod proč Rusko, a to zejména jeho vojensko-politické mocenské ambice, Ocasio-Cortezová a Pressleyová nereflektují, spočívá pravděpodobně i v tom, že Rusko nevnímají jako bezprostřední hrozbu pro Spojené státy a jejich zájmy tak, jako to bylo v případě nacistického Německa či bolševického Ruska. Silně liberální a otevřená migrační politika progresivní levice by pravděpodobně působila jako katalyzátor a urychlovač celého demografického trendu, kdy bělošská část populace zmenšuje svůj podíl na celkové americké společnosti. Zároveň by si tím Demokrati získali další dlouhodobě loajální elektorát, který by jim napomáhal k vítězství v dalších volbách.

Odpověď na předložené výzkumné otázky je tedy: ano, demografická změna v etnické skladbě populace USA probíhá. Dosavadní etnické menšiny volí silně pro kandidáty Demokratické strany, ideově s trendy v jejich názorech a postojích nejvíce koresponduje progresivní liberálně-levicový proud, který se uvnitř strany nachází. V případě prosazení tohoto názorového proudu ve vedoucích a klíčových pozicích amerického mocenského establishmentu by to znamenalo často rozsáhlé změny priorit americké zahraniční politiky. Upozadění euro-amerického spojení by pro Evropu mohlo mít dramatické následky. Naopak se dá očekávat velký příklon pozornosti i zdrojů k problémům latinsko-amerických států a jejich obyvatel. Bude tedy i na ostatních státech, jak zareagují a připraví se na takovouto bezprecedentní změnu zahraničně-politického kurzu USA. Spojené státy se dramaticky změní, ostatně například současné události okolo hnutí *Black Lives Matter* a přehodnocování americké historie, kterou formoval do této doby „bílý muž“, a amerických hodnot a tradic jako takových ukazují, že tato změna nabývá na intenzitě a je prakticky nevyhnutelná.

POUŽITÉ ZDROJE

Knižní

- CROTTY, William. *Winning the Presidency 2008*. Boulder, Colorado: Paradigm Publishers, 2009. ISBN 9781594515910
- DENTON, Robert. *The 2004 Presidential Campaign: A Communication Perspective*. Maryland: Rowman & Littlefield, 2005. 9780742535718
- GARCIA, Chris and SANCHEZ, Gabriel. *Hispanic and U. S. Political System*, London: Routledge, 2015. ISBN 9781317347866
- GOLDMAN, Peter. *Quest for the Presidency, 1992*. College Station, Texas: Texas A&M University Press, 1994. ISBN 9780890966440
- GRIGSBY, Ellen. *Analyzing Politics*. Boston: Cengage Learning, 2008. ISBN 9780495501121
- HOLLIAN, David and PRYSBY, Charles. *Candidate Character Traits in Presidential Elections*. London: Routledge, 2014. ISBN 9781317668381
- LITTLE, Richard and WICKHAM-JONES, Mark. *New Labour's foreign policy: a new moral crusade?*. Manchester: Manchester Univ. Press, 2000. ISBN 9780719059629
- JOHNSON, Richard, HAGEN, Michael and JAMIESON, Kathleen. *The 2000 Presidential Election and the Foundations of Party Politics*. New York: Cambridge University Press, 2004. ISBN 9780521890786
- KENSKI, Kate, HARDY, Bruce and JAMIESON, Kathleen. *The Obama Victory: How Media, Money, and Message Shaped the 2008 Election*. London: Oxford University Press, 2010. ISBN 9780199779857
- MCPHERSON, Alan. *Encyclopedia of U. S. Military Interventions in Latin America [2 volumes]*. Santa Barbara, California: ABC-CLIO, 2013. ISBN 9781598842609
- NEWPORT, Frank. *The Gallup Poll: Public Opinion 2013*. Lanham, Maryland: Rowman & Littlefield, 2014. 9781442241336
- SIDES, John and VAVRECK, Lynn. *The Gamble: Choice and Chance in the 2012 Presidential Election*. New Jersey: Princeton University Press, 2014, ISBN 9781400852277
- TABAK, Faruk. *Allies As Rivals: The U. S. Europe and Japan in a Changing World-system*. London: Routledge, 2015. ISBN 9781317263975
- TRUMP, Donald. *Great Again: How to Fix Our Crippled America*. New York: Simon and Schuster, 2015. 9781501137983

- TUCKER, Spencer and ROBERTS, Priscilla. *The Encyclopedia of the Arab-Israeli Conflict: A Political, Social, and Military History [4 volumes]: A Political, Social, and Military History*. Santa Barbara, California: ABC-CLIO, 2008. ISBN 9781851098422
- WHITE, Ismael and LAIRD, Chryl. *Steadfast Democrats: How Social Forces Shape Black Political Behavior*. New Jersey: Princeton University Press, 2020. ISBN 9780691199511

Online

Alexandra Ocasio-Cortez.house.gov

- Immigration In: *Alexandra Ocasio-Cortez.house.gov* [online] [cit. 28. 6. 2020]. Dostupné z: <https://ocasio-cortez.house.gov/issues/immigration>

Americas Quarterly

- The 2020 Candidates: 10 Questions on Latin America Policy. In: *Americas Quarterly* [online] 18. 2. 2020 [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z: <https://www.americasquarterly.org/article/warren-bloomberg-latin-america/>

Britannica

- LEVY, Michael. United States presidential election of 2004. In: *Britannica* [online] [cit. 13. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/event/United-States-presidential-election-of-2004>

Centers for Disease Control and Prevention

- HAMILTON, Brady, SUTTON, Paul and VENTURA, Stephanie. Revised Birth and Fertility Rates for the 1990s and New Rates for Hispanic Populations, 2000 and 2001: United States. In: *Centers for Disease Control and Prevention* [online]. 4. 8. 2003 [cit. 29. 4. 2020]. Dostupné z: https://www.cdc.gov/nchs/data/nvsr/nvsr51/nvsr51_12.pdf
- MATHEWS, TJ. and HAMILTON, Brady. Total Fertility Rates by State and Race and Hispanic Origin: United States, 2017. In: *Centers for Disease Control and Prevention* [online]. 10. 1. 2019 [cit. 30. 4. 2020]. Dostupné z: https://www.cdc.gov/nchs/data/nvsr/nvsr68/nvsr68_01-508.pdf

Chicago Tribune

- HARDY, Thomas. Dole Makes Strong Rebound After Fall. In: *Chicago Tribune* [online] 20. 9. 1996 [cit. 7. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.chicagotribune.com/news/ct-xpm-1996-09-20-9609200264-story.html>

Feel the Bern

Bernie Sanders on NATO. In: FeelTheBern [online] [cit. 22. 5. 2020]. Dostupné z: <https://feelthebern.org/bernie-sanders-on-nato/#funding-nato>

Bernie Sanders on Russia. In: FeelTheBern [online] [cit. 27. 5. 2020]. Dostupné z: <https://feelthebern.org/bernie-sanders-on-russia/>

Foreign Policy

WARREN, Elizabeth. A Foreign Policy for All. In: Foreign Policy [online] 1. 1. 2019 [cit. 22. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.foreignaffairs.com/articles/2018-11-29/foreign-policy-all>

National Asian American Survey

RAMAKRISHNAN, Karthick, WONG, Janelle, LEE, Taeku and LEE Jenifer. Asian American Voices in the 2016 Elections . In: National Asian American Survey [online] 5. 10. 2016 [cit. 1. 6. 2020]. Dostupné z: <http://naasurvey.com/wp-content/uploads/2016/10/NAAS2016-Oct5-report.pdf>

Most Asian Americans Have an Unfavorable View of Trump. In: National Asian American Survey [online] 17. 5. 2017 [cit. 1. 6. 2020]. Dostupné z: <https://naasurvey.com/asian-americans-trump-fav/>

North Atlantic Treaty Organization

Defence Expenditure of NATO Countries (2013-2019). In: North Atlantic Treaty Organization [online] 29. 11. 2019 [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/pdf_2019_11/20191129_pr-2019-123-en.pdf

Politico

STANTON,Zack. Why Senior Citizens Are Flipping on Trump. In: Politico [online] 10. 8. 2020 [cit. 30. 7. 2021]. Dostupné z: <https://www.politico.com/news/magazine/2020/10/08/senior-citizens-trump-biden-2020-voters-428131>

Reuters

GIBSON, Ginger and SMITH, Grant. Figures show Trump spent \$66 million of his own cash on election campaign. In: Reuters [online] 9. 12. 2016 [cit. 19. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-usa-election-trump/figures-show-trump-spent-66-million-of-his-own-cash-on-election-campaign-idUSKB-N13Y0AE>

HUNNICUTT, Trevor and LANGE, Jason. Trump, Biden offer clashing visions on reopening economy. In: Reuters [online] 17. 9. 2020 [cit. 30. 7. 2021]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-usa-election-economy-factbox-idUSKB2681FW>

SIEBOLD, Sabine and EMMOT, Robin. Pressed by Trump over defense, Germany says can pay more for NATO running costs. In: Reuters [online] 11. 10. 2019 [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-germany-nato-usa/pressed-by-trump-over-defense-germany-says-can-pay-more-for-nato-running-costs-idUSKB1WQIYR>

The AP News

BARRO, Bill and WEISSERT, Will. Biden: Trump ignores pandemic, stokes unrest, solves neither. In: The AP News [online] 3. 9. 2020 [cit. 30. 7. 2021]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-usa-election-trump/figures-show-trump-spent-66-million-of-his-own-cash-on-election-campaign-idUSKB13Y0AE>

The Institute for Policy Studies

KOSHGARIAN, Lindsay. We Can Pay For Free College The Same Way We Paid For A Pointless \$5.6 Trillion War. In: Institute for Policy Studies [online] 19. 7. 2018 [cit. 29. 5. 2020]. Dostupné z: <https://ips-dc.org/we-can-pay-for-free-college-the-same-way-we-paid-for-a-pointless-5-6-trillion-war/>

The New Republic

JONES, Sarah. Where Is the Left Wing's Foreign Policy?. In: The New Republic 31. 7. 2018 [online] [cit. 27. 5. 2020]. Dostupné z: <https://newrepublic.com/article/150317/left-wings-foreign-policy>

The New York Times

THE 1992 CAMPAIGN: Their Own Words; Excerpts From Clinton's and Gore's Remarks on the Ticket. In: The New York Times [online] 10. 7. 1992 [cit. 5. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1992/07/10/us/1992-campaign-their-own-words-excerpts-clinton-s-gore-s-remarks-ticket.html>

SANDERS, Bernie. Bernie Sanders's Foreign Policy. In: The New York Times [online] [cit. 22. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/interactive/2020/us/politics/bernie-sanders-foreign-policy.html>

The Roper Center Cornell for Public Opinion Research

How Groups Voted in 1992, United States elections. In: Roper Center, Cornell University [online] [cit. 5. 5. 2020]. Dostupné z: <https://ropercenter.cornell.edu/how-groups-voted-1992>

How Groups Voted in 1996, United States elections. In: Roper Center, Cornell University [online] [cit. 9. 5. 2020]. Dostupné z: <https://ropercenter.cornell.edu/how-groups-voted-1996>

How Groups Voted in 2000, United States elections. In: Roper Center, Cornell University [online] [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z: <https://ropercenter.cornell.edu/how-groups-voted-2000>

How Groups Voted in 2004, United States elections. In: Roper Center, Cornell University [online] [cit. 13. 5. 2020]. Dostupné z: <https://ropercenter.cornell.edu/how-groups-voted-2004>

How Groups Voted in 2008, United States elections. In: Roper Center, Cornell University [online] [cit. 17. 5. 2020]. Dostupné z: <https://ropercenter.cornell.edu/how-groups-voted-2008>

How Groups Voted in 2012, United States elections. In: Roper Center, Cornell University [online] [cit. 19. 5. 2020]. Dostupné z: <https://ropercenter.cornell.edu/how-groups-voted-2012>

How Groups Voted in 2012, United States elections. In: Roper Center, Cornell University [online] [cit. 19. 5. 2020]. Dostupné z: <https://ropercenter.cornell.edu/how-groups-voted-2012>

How Groups Voted in 2016, United States elections. In: Roper Center, Cornell University [online] [cit. 19. 5. 2020]. Dostupné z: <https://ropercenter.cornell.edu/how-groups-voted-2016>

How Groups Voted in 2020, United States elections. In: Roper Center, Cornell University [online] [cit. 30. 7. 2021]. Dostupné z: <https://ropercenter.cornell.edu/how-groups-voted-2020>

Time

VESOULIS, Abby. How the Mail-In Versus In-Person Voting Divide Gave America Whiplash. In: *Time* [online] 4. 11. 2020 [cit. 30. 7. 2021]. Dostupné z: <https://www.politico.com/news/magazine/2020/10/08/senior-citizens-trump-biden-2020-voters-428131>

Twitter

WARREN, Elizabeth. In: *Twitter.com* [online] 11. 7. 2018 [cit. 22. 5. 2020]. Dostupné z: <https://twitter.com/SenWarren/status/1017123021369364480?s=20>

OCASIO-CORTEZ, Alexandria. In: *Twitter.com* [online] 3. 1. 2020 [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z: <https://twitter.com/AOC/status/1213210234732371968?s=20>

United States Census Bureau

U.S. and World Population Clock. In: United States Census Bureau [online]. [cit. 15. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.census.gov/popclock/>

Texas State Data Center. Births and Migration Push Population to Nearly 28 Million. In: United States Census Bureau [online]. 9. 8. 2017 [cit. 15. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.census.gov/library/stories/2017/08/texas-population-trends.html>

ACS Demographic and Housing Estimates. In: United States Census Bureau [online]. [cit. 15. 4. 2020]. Dostupné z: https://data.census.gov/cedsci/table?q=DP05&g=0100000US&-tid=ACSDP1Y2018.DP05&vintage=2018&hidePreview=false&layer=VT_2018_040_00_PY_D1&-cid=DP05_0001E

GIBSON, Campbell and JUNG Kay. Historical Census Statistics On Population Totals By Race, 1790 to 1990, and By Hispanic Origin, 1970 to 1990, For Large Cities And Other Urban Places In The United States. In: United States Census Bureau [online]. 1. 2. 2005 [cit. 15. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.census.gov/population/www/documentation/twps0076/twps0076.pdf>

GRIECO, Elizabeth and CASSIDY, Rachel. Overview of Race and Hispanic Origin. In: United States Census Bureau

[online]. 1. 3. 2001 [cit. 18. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.census.gov/prod/2001pubs/c2kbr01-1.pdf>

HUMES, Karen, JONES, Nicolas and RAMIREZ, Roberto. Overview of Race and Hispanic Origin: 2010. In: United States Census Bureau [online]. 1. 3. 2011 [cit. 24. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.census.gov/prod/cen2010/briefs/c2010br-02.pdf>

QuickFacts United States. In: United States Census Bureau [online]. [cit. 29. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.census.gov/quickfacts/fact/table/US/PST045219#PST045219>

JOHNSON, Sandra. A Changing Nation: Population Projections Under Alternative Immigration Scenarios. In: United States Census Bureau [online] 1. 2. 2020 [cit. 30. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.census.gov/content/dam/Census/library/publications/2020/demo/p25-1146.pdf>

VESPA, Jonathan and MEDINA, Lauren. Demographic Turning Points for the United States: Population Projections for 2020 to 2060. In: United States Census Bureau [online] 1. 2. 2020 [cit. 30. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.census.gov/content/dam/Census/library/publications/2020/demo/p25-1144.pdf>

DENAWAS-WALT, Carmen and PROCTOR, Bernadette. Income and Poverty in the United States: 2014. In: United States Census Bureau [online]. 1. 8. 2015 [cit. 20. 5. 2020]. Dostupné z: <https://www.census.gov/content/dam/Census/library/publications/2015/demo/p60-252.pdf>

United House of Representatives

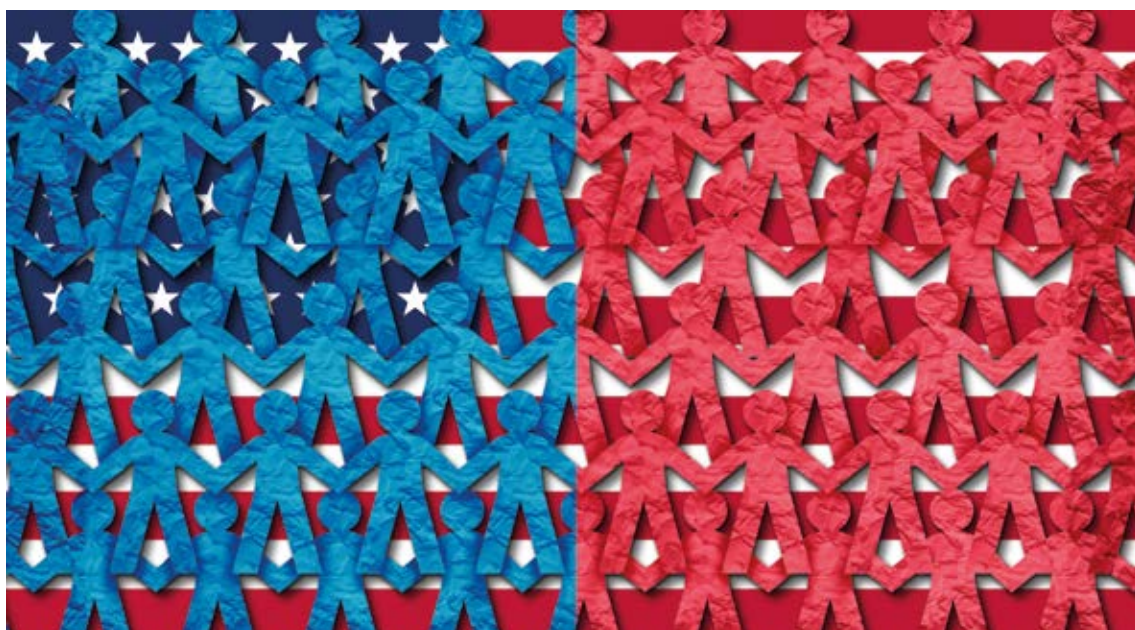
Congress of the United States. In: United House of Representatives [online] 9. 9. 2019 [cit. 8. 6. 2020]. Dostupné z: <https://gallagher.house.gov/sites/gallagher.house.gov/files/NBA%20China%20Letter.pdf>

Vote Smart

PRESSLEY, Ayanna. Issue Position: Foreign Policy. In: *Vote Smart* [online] 1. 1. 2018 [cit. 29. 5. 2020]. Dostupné z: https://votesmart.org/public-statement/1276220/issue-position-foreign-policy#.XuCz-__VKUn

POJMOSLOVÍ

- *Elektorát* – Souhrnně označuje americké občany, kteří jsou oprávněni hlasovat v politických volbách.
- *Nebílá část populace* – Označování mnou zkoumané části populace je v češtině problematické. V angličtině je v této souvislosti v dané problematice užíváno *non-white* případně *caucasian*. Zároveň nemohu o této části populace hovořit jako o menšinách, když se v budoucnu stanou převažující částí populace. Český jazyk nemá vhodný ekvivalent, budu proto používat výraz „nebíla populace“, která bude označovat všechny příslušníky, kteří mají jiný než evropský původ.
- *Latinoameričané a Hispánci* – Označení Latinos a Hispánci se velmi často v americké společnosti zaměňuje. Zatímco termín latinos se častěji používá na západním pobřeží Spojených států, tak ve východních státech USA převažuje výraz Hispánci. V první řadě je nutno podotknout, že se nejedná o rasu, ale o etnickou příslušnost.
- Významově Hispánci zahrnují všechny obyvatele původem z latinsko-amerických zemí, ale na rozdíl od Latinos i z území Pyrenejského poloostrova. Španělů a Portugalců je však v americké společnosti oproti obyvatelům Latinské Ameriky zanedbatelné množství, a budu tedy tak souhrnně celé etnikum označovat jako hispánské.
- *Asiaté* – Ve Spojených státech se uvádí v tomto označení pro všechny lidi, jejichž původ je v některé z asijských zemí, je to tedy velice široký pojem. Nicméně i přes rostoucí trend přistěhovalectví z Blízkého východu je většina příslušníků této skupiny původem z východní či jihovýchodní Asie.

newdirection.online

[@europeanreform](https://twitter.com/europeanreform)

[@europeanreform](https://www.instagram.com/europeanreform)

[NDeuropeanreform](https://www.facebook.com/NDeuropeanreform)

contact@europeanreform.org